

Tornion Martimon tuulivoimahankkeen asukaskysely

Yhteenvedoraportti 9.11.2023

Sisällysluettelo

1	Asukaskyselyn toteutus.....	2
2	Hankkeen kuvaus (YVA-ohjelmavaihe)	2
3	Vastaajat.....	6
4	Hankealueen nykyinen käyttö	10
5	Arviot Martimon tuulivoimahankkeen vaikutuksista	17
6	Merkittävimmät myönteiset ja kielteiset vaikutukset	20
7	Yleisnäkemykset hankkeesta	31
8	Tiedonsaanti hankkeesta	35
9	Muita huomioitavia asioita	39

1 Asukaskyselyn toteutus

Tässä liiteraportissa esitetään yhteenveto Tornion Martimon tuulivoimahankeen asukaskyselyyn saaduista vastauksista. Kysely toteutettiin vuoden 2022 heinäkuun ja elokuun aikana osana hankkeen YVA-menettelyä. Raportissa vastausjakaumat esitetään kysymyksittäin numeroituina diagrammeina niiltä osin kuin mahdollista. Vapaamuotoiset tekstivastaukset esitetään sellaisenaan, mikäli ne eivät sisällä henkilöiden tai kiinteistöjen nimiä, osoitteita tai muuta tunnistettavaa tietoa.

Kyselyn tuloksia hyödynnetään osana ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia YVA-selostuksessa. Kyselyllä selvitettiin paikallisten asukkaiden ja loma-asukkaiden näkemyksiä suunniteltavasta hankkeesta sekä hankealueen käyttömuotoja ja merkitystä. Lisäksi kartoitettiin heidän näkemyksiään hankkeen merkittävimmistä myönteisistä ja kielteisistä vaikutuksista sekä vaikutuksista virkistyskäyttöön, maisemaan ja asumisviihtyisyyteen. Kyselylomake käsitti monivalintakysymyksiä ja avoimia kysymyksiä, joihin oli mahdollista vastata vapaamuotoisesti.

Asukaskysely postitettiin 29.6.2022 kiinteistönomistajille noin 5 km säteellä Martimon hankealueen rajasta. Kyselykirjeitä postitettiin yhteensä 467 kappaletta. Kyselyn saatesivulla toivottiin vastauksia ensisijaisesti internetin kautta. Mikäli vastaaminen internetissä ei ollut mahdollista, vastauslomake oli mahdollista palauttaa postitse valmiiksi maksetussa vastauslähetyksuorissa. Vastausaikaa annettiin kaksi kuukautta (heinä- ja elokuu) kesälomajakat huomioiden. Vastauksia saatiin määräaikaan 31.8.2022 mennessä 164 kpl, joista internetin kautta saatuja oli 117 kpl ja postitse palautettuja 47 kpl. Kyselyn vastausprosentiksi saatiin näin ollen 35 %.

2 Hankkeen kuvaus (YVA-ohjelmavaihe)

Hankealueen sijainti ja YVA-ohjelmavaiheessa tarkasteltavat vaihtoehdot, hankealuetta ympäröivillä alueilla sijaitsevat asuin- ja lomarakennukset sekä alustava voimalasijoittelu esitettiin kyselylomakkeen ensimmäisillä sivuilla olevilla kartoilla seuraavasti.

Kartta 1: Tuulivoimahankeen ja sähkönsiirron tarkasteltavat vaihtoehdot

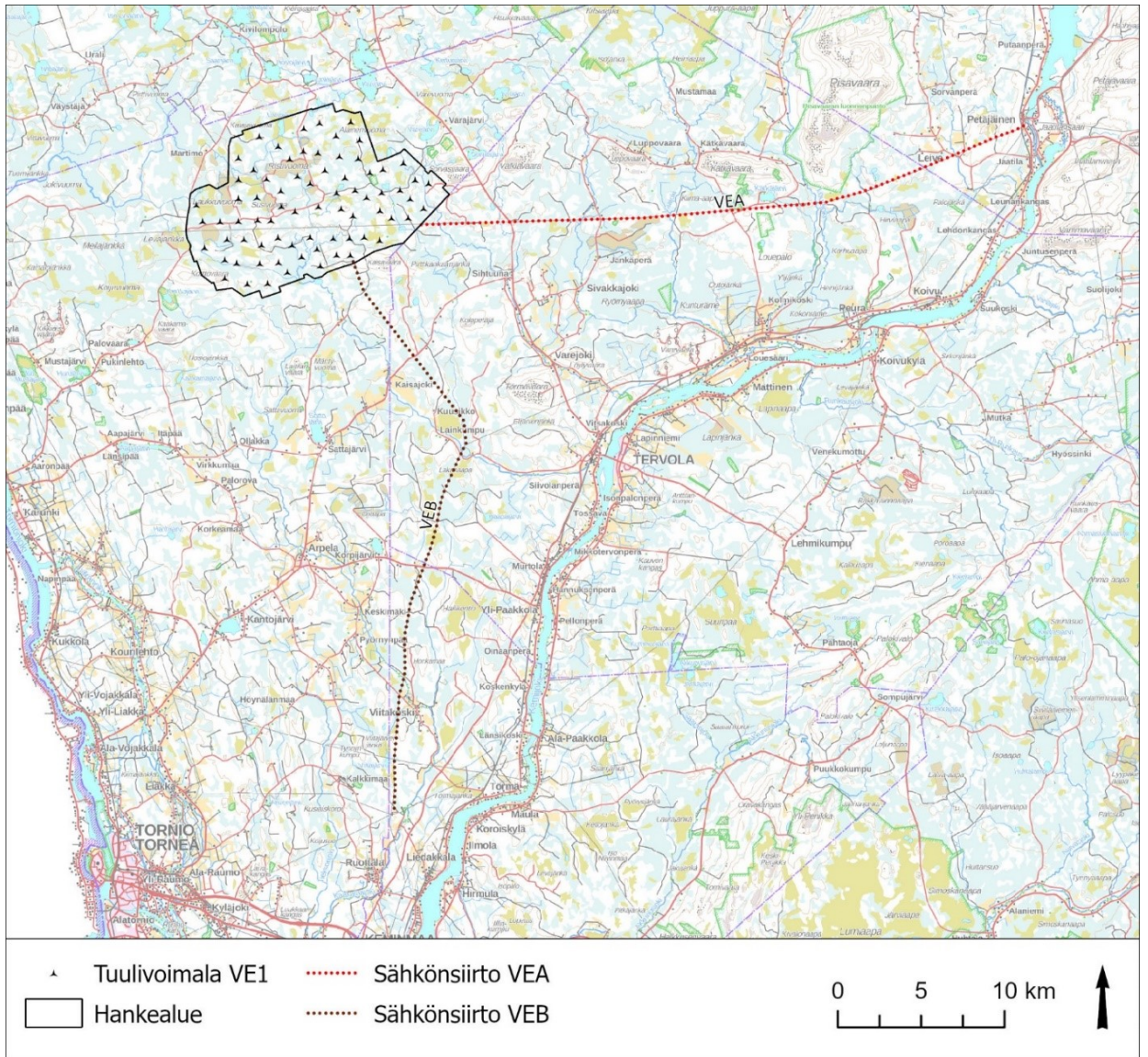
Martimon hankealue sijoittuu Tornioon Martimon alueelle noin 36 kilometriä Tornion keskustan pohjoispuolella. Hankealueen ala on noin 11 400 hehtaaria. Hankeessa suunnitellaan enintään 73 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on enintään 10 MW. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m, napakorkeus enintään 200 m ja lavan pituus enintään 100 m.

YVA-suunnitelmassa on esitetty VE1 eli maksimimäärän (73) voimaloita sisältävä vaihtoehto sekä nollavaihtoehto VEO, jolloin hanke ei toteudu. Myöhemmin, YVA-selostusvaiheessa otetaan tarkasteltavaksi myös pienemmällä voimalamäärällä toteutettu vaihtoehto, joka muodostetaan maastoselvitysten ja olemassa olevien ympäristötietojen perusteella. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat yhdys- ja huoltotiet, maakaapelointi voimaloiden välille sekä sähköasema.

Sähkönsiirron vaihtoehto A:na tarkastellaan vaihtoehtoa, jossa sähkö siirretään hankealueelta itään noin 37 kilometriä pitkällä 400 kV ilmajohdolla Fingridin verkkoon, Petäjaskosken olemassa olevalle sähköasemalle. Uusi voimajohto rakennetaan olemassa olevan Petäjaskoski-Letsi 400 kV voimajohdon rinnalle, sen pohjois- tai eteläpuolelle.

Sähkönsiirron vaihtoehto B:nä tarkastellaan vaihtoehtoa, jossa sähkö siirretään hankealueelta kaakkoon noin 13 kilometriä pitkällä 400 kV ilmajohdolla, ja edelleen etelään noin 23 kilometriä pitkällä 400 kV ilmajohdolla Fingridin verkkoon, Keminmaan olemassa olevalle sähköasemalle tai vaihtoehtoisesti Keminmaalle suunnitellulle uudelle Viitajärven sähköasemalle. Etelään päin suuntautuva osio rakennetaan olemassa olevan Keminmaa-Petäjaskoski 400 kV voimajohdon rinnalle, sen itä- tai länsipuolelle.

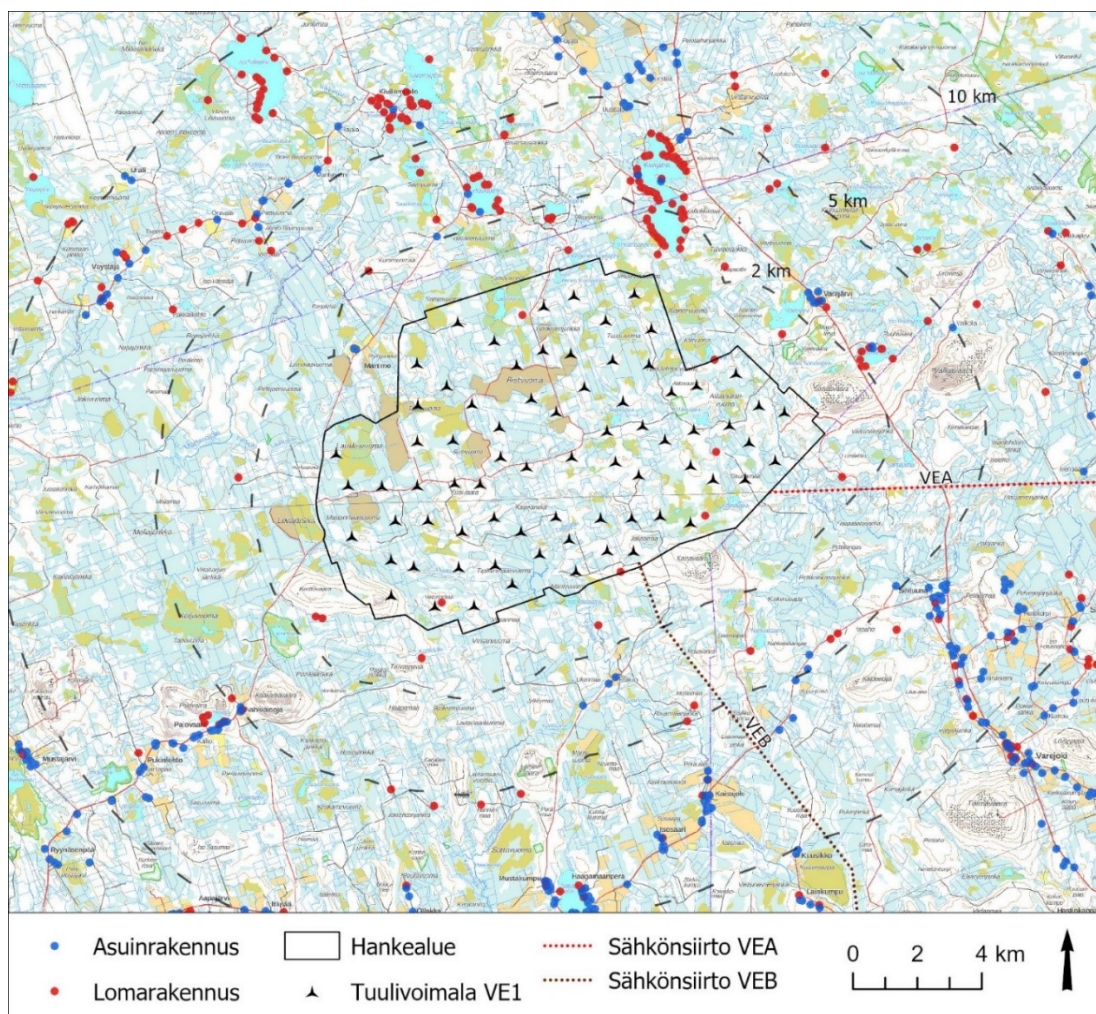

Kartta 1. Martimon tuulivoimahankkeen ja sähkösiirron tarkasteltavat vaihtoehdot

Kartta 2: Hankealuetta ympäröivillä alueilla sijaitsevat asuin- ja lomarakennukset

Hankealueella sijaitsee maastotietokannan perusteella neljä ja hankealueen aivan rajan tuntumassa kaksi lomarakennusta. Rakennusten käyttötarkoitus on tarkistettu. Ne ovat joko eräkämppiä, talousrakennuksia tai luvattomia rakennuksia. Näin ollen niihin ei sovelleta tuulivoimamelusta annettuja ohjearvoja.

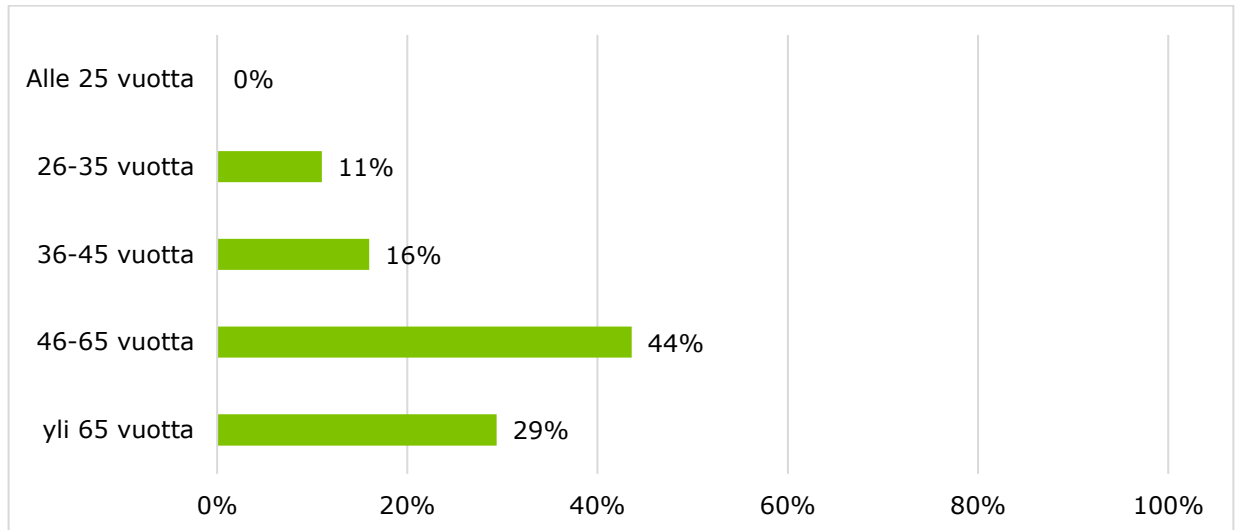
Hankealuetta ympäröivällä alueella loma-asutusta sijaitsee erityisesti pohjoisessa Kivijärven ja Hosiojärven rannoilla, idässä Sorvasjärvellä sekä kaakossa Varejoen varrella. Lähimmät vakituisen asutuksen keskittymät sijaitsevat koillisessa Varajärvellä, kaakossa Sihtuunassa ja Varejoella, etelässä Kaisajoella ja Sattajärven rannoilla sekä lounaassa Palovaarassa. Kahden kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijaitsee 3 vakituista asuinrakennusta ja 36 lomarakennusta. Viiden kilometrin etäisyydellä sijaitsee 32 vakituista asuinrakennusta ja 129 lomarakennusta.

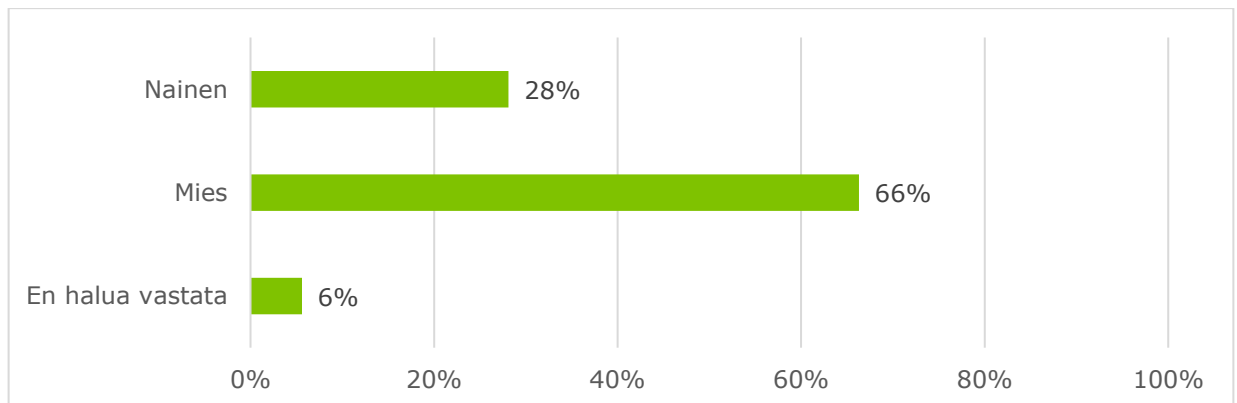
Kartta 2. Asuin- ja lomarakennukset hankealueen ympäristössä sekä YVA-ohjelmavaiheessa esitetty hankevaihtoehto VE1.

3 Vastaajat

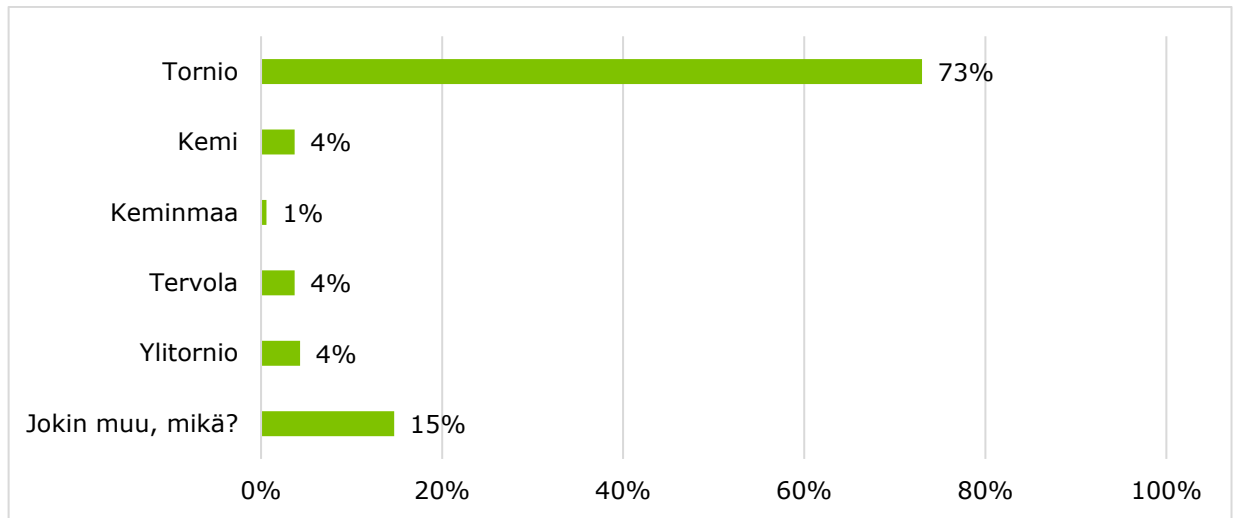
1. Ikä (N=163)

2. Sukupuoli (N=160)

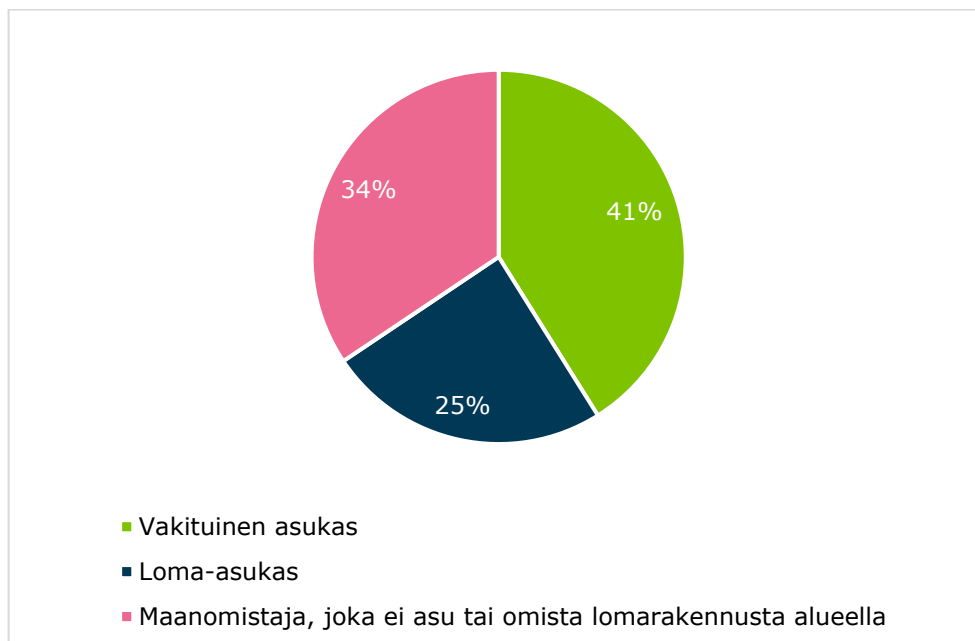
3. Vakituinen asuinpaikka (N=163)

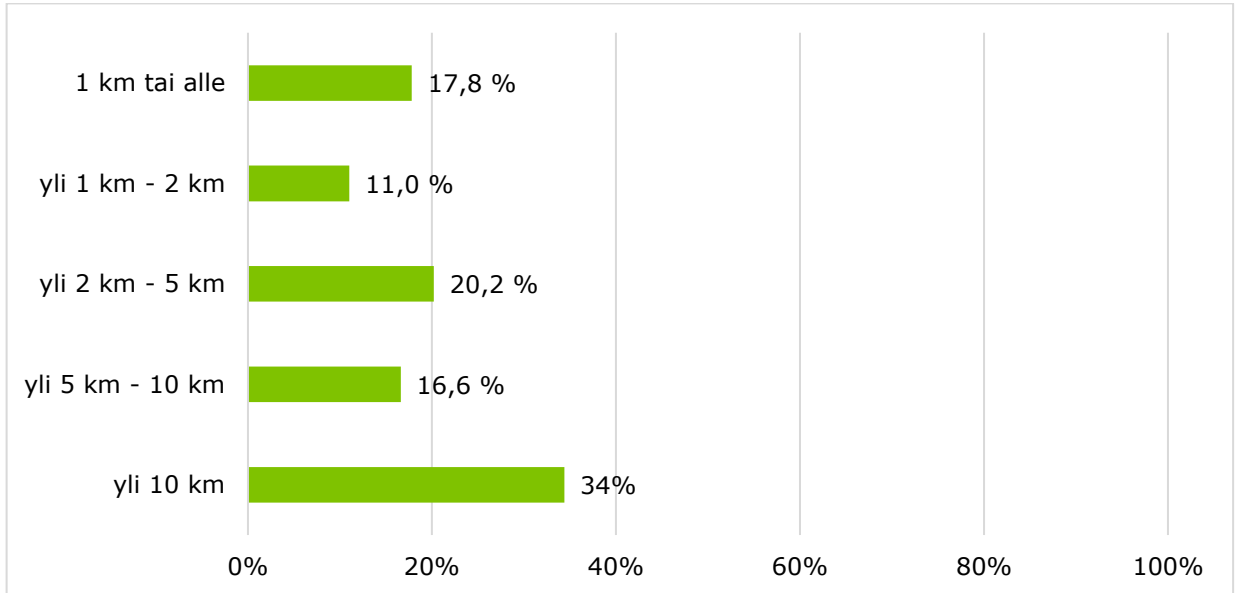
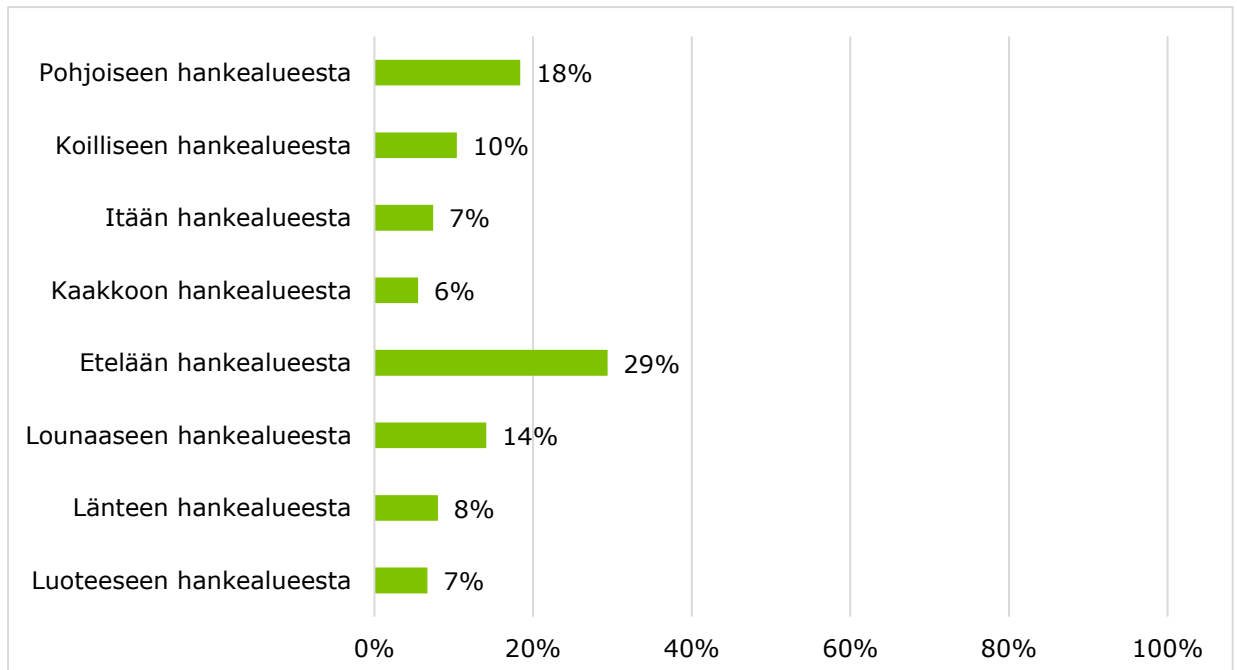

Jokin muu, mikä?

Espoo (2), Oulu (4), Rovaniemi (3), Tampere, Petronell (Itävalta), Töysä, Varsinais-Suomi, Rauma, Helsinki, Jyväskylä, Järvenpää, Hämeenlinna, Simo, Maalahti, Salo, Ilmajoki, Eurajoki.

4. Asumismuoto hankealuetta ympäröivällä alueella (Kartta 2. sivulla 7) (N=163)

5. Kuinka kaukana linnuntietä asuntonne, loma-asuntonne tai omistamanne maa sijaitsee suunnitellusta hankealueesta (Kartta 2. sivulla 7)? (N=163)**6. Millä ilmansuunnalla hankealueesta asuntonne, loma-asuntonne tai omistamanne maa sijaitsee? (N=163)**

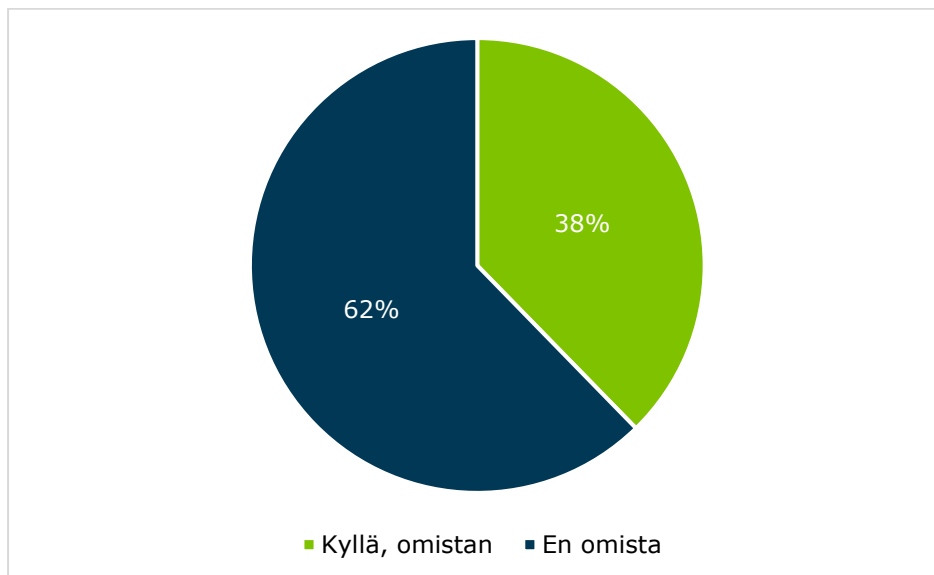

7. Kylän tai paikan nimi kirjoitettuna (alueen tarkempi kuvaus)? (Kaikki vastaajat)

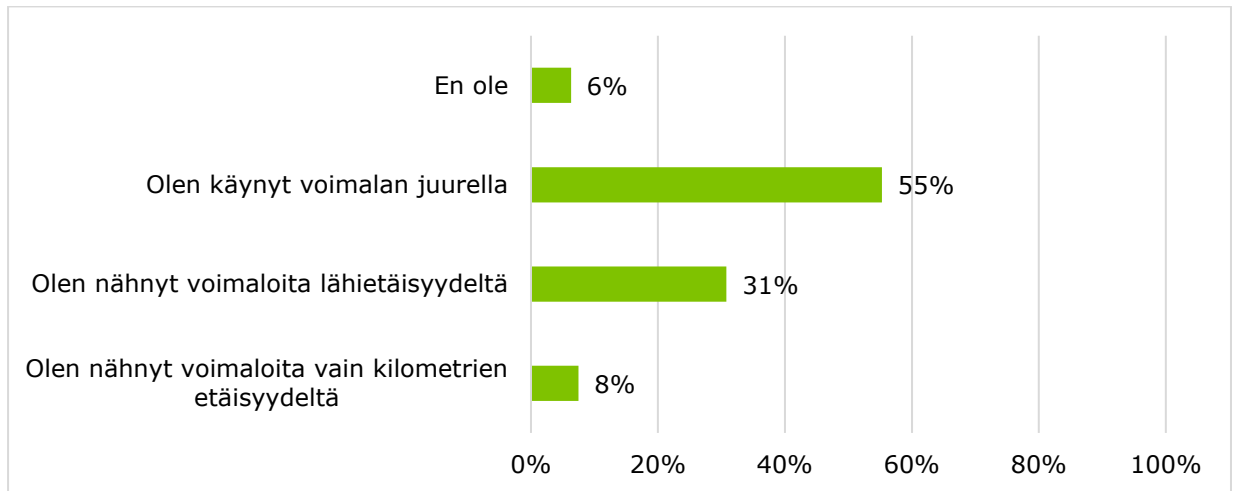
Kivijärvi (16), Väystäjä (12), Tornio (11), Aapajärvi (5), Arpela (5), Hosiojärvi (5), Martimo (5), Varajärvi (5), Varejoki (5), Vojakkala (5), Kaisavaara (4), Korpikylä (4), Alavojakkala (3), Kaisajoki (3), Karunki (3), Korttovaara (3), Mustajärvi (3), Palovaara (3), Sattajärvi (3), Sorvasvaara (3), Kiviranta (2), Korttojoki (2), Liakka (2), Luotomäki (2), Sorvasjärvi (2), Yliliakka (2), Ylitornio (2), Ylivojakkala (2).

Aapajoki, Alaraumo, Eurajoki, Hietaniemi, Honkamaa, Kaakamo, Kantojärvi, Kaskimaa, Keminmaa, Kirkonmäki, Kourilehto, Kukkola, Kummunmaa, Könölä, Longinpää, Loue, Palorova, Pekanpää, Pirkkiö, Pudas, Saunamaa, Sorvanen, Tervasnenä, Tervola, Torppi, Tuusvuoma, Varejärvi, Veturimaa, Virkkula, Yliraumo.

8. Omistatteko maata hankealueella (kartassa 2 mustalla rajattu alue)? (N=159)

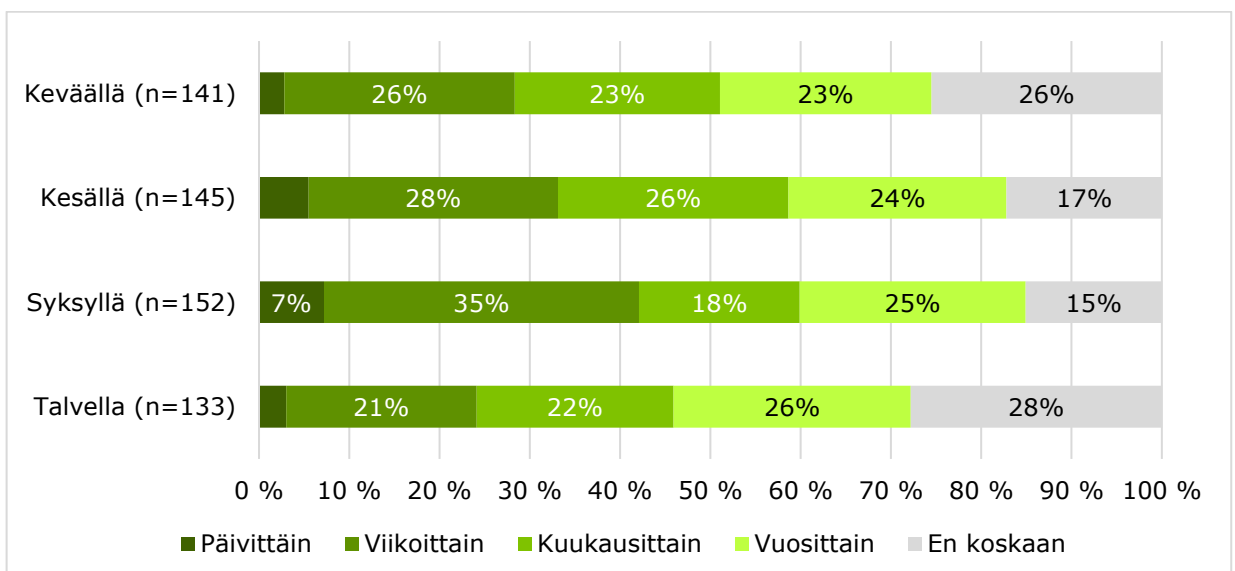

9. Oletteko joskus käynyt jonkun olemassa olevan tuulivoimahankkeen alueella tai oletteko nähnyt tuulivoimaloita lähietäisyydellä maastossa? (N=159)

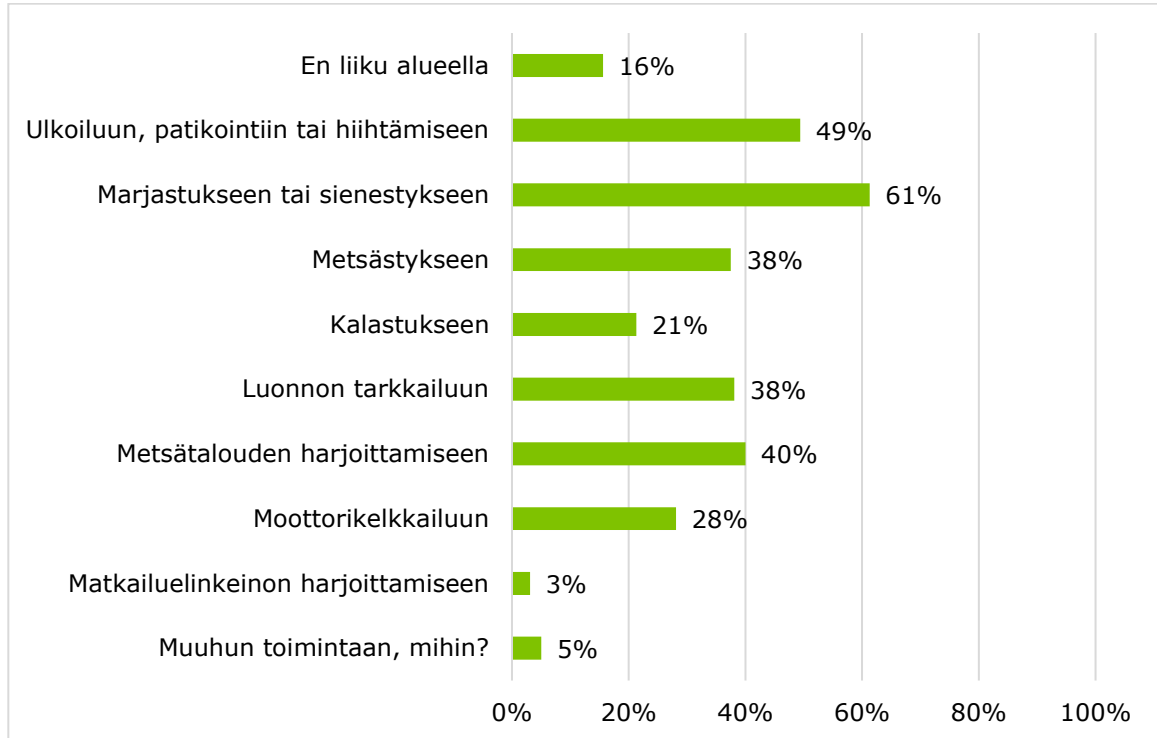

4 Hankealueen nykyinen käyttö

10. Miten usein liikutte suunniteltavan Martimon tuulivoimahankkeen alueella eri vuodenaikoina?

11. Mihin harrastuksiin tai muihin käyttötarkoituksiin käytätte suunnitellun tuulivoimahankkeen aluetta? (N=160)

Muuhun toimintaan, mihin?

- Olen käyttänyt alueella ulkolaisia asiakkaita hirvijahdissa.
- Rentoutumiseen, mielenrauhan tuottamiseen
- Kelkkailuun
- Valokuvausta, riistanhoitoa, maataloutta, urheilua
- Olen mukana alisen Tornionlaakson matkailua suunnittelevassa kansalaisyhteisössä
- Virkistyskäyttö vapaa-aikana kaukana kaupunginhälystä
- Vuokraus metsästyksen
- Vuokraan kohdetta.

12. Kuvailkaa halutessanne Martimon tuulivoimahankkeen hankealuetta ja sen nykyistä käyttöä tai merkitystä elinympäristösänne.

- Iso alue. Oma halu olisi että jäisi ainoaksi tuulivoimala-alueeksi täällä. Käyttö on ollut metsätaloutta ja virkistys paikkana.
- Kirjaimellisesti pilaa kaiken elämän alueella.

- Alue on synnyinpaikkani. Kalastan ja metsästän aktiivisesti siellä. Liikun alueella ympäri vuoden. Mitä jos alue suljetaan aidoilla, tällaisia tapauksia on?
- Luontoarvoja turmeltuvat täysin ja joudun ehdottomasti etsimään jonkin vaihtoehdoisen ympäristön. En vain tiedä, mistä sellaisen löytää.
- Mustikassa tullut käytyä. Olisi hyvä jos noita voimaloille meneviä teitä pitkin pääsisi lähemmäs mustikkapaikkoja niin että niitä ei suljeta siviililinkenteeltä.
- Pilaa koko alueen ja ympäristön.
- Tervetuloa.
- Sillä aiheutetaan peruuttamaton tuho, kiinteistöverotulojen sokaisemana. On mittaamaton vahinko jos kaikki kolme puistoa toteutuu.
- Pilaa koko maiseman ja tuhoaa virkistyskäyttömahdollisuudet sekä lähialueiden asukkaiden asumisympäristön.
- Martimoon suunnitellut myllyt tulevat näkymään kymmenien kilometrien päähän ja pilaavat Tornion pohjoisosien maisemat täysin. Ympäristövaikutukset tulevat olemaan merkittäviä niin ihmisille, eläimille kuin luonnon monimuotoisuudelle.
- Tämä alue on minulle tärkeä metsästys/kalastus/marjastus/ virkistäytymisalue ja myös metsätalouden harjoittamisalue. Jossa pääsee pois kaupungin hälinästä rauhoittumaan.
- Tärkeä alue asumisen lisäksi myös vapaa-ajan vietossa ja rentoutumisessa, poissa kaupungin ja ihmisten aiheuttamasta hälinästä. Marjastus, metsänhoito, metsästys ja kalastus kuuluvat tärkeänä osana elämään, ja niiden harjoittaminen omistamillani alueilla on suuri osa elämäni. Yksi tärkeä syy alueen viihtyisyyteen on mahdollisuus kulkea luonnossa ilman, että tarvitsee kuulla ihmisen aiheuttamia ääniä ympärillään.
- Sehän toisi toimintaa tännekin päin. Maantiet korjataan. Varmaankin.
- Hyvä hanke oikea paikka.
- Hanketta ei tule toteuttaa luonnonkauniin Martimovaaran alueelle.
- Hirvenmetsästysalue on kokonaan tuulivoimahankkeen alueella.
- Olen harrastanut hirvenmetsästystä alueella jo vuodesta 1985 lähtien. Lisäksi käymme alueella marjastamassa. Ja tietysti hoitamassa omaa metsäpalstaa. Usein olemme yöpyneet alueella sijaitsevassa vuokraamassamme vapaa-ajanasunnossa. Nyt olen hakenut Ylijokivarteen lupaa vapaa-ajanasunnon rakentamiseen. Tulen käyttämään asuntoa metsästyksen, marjastukseen, luonnontarkkailuun ja metsätaloustöiden tekemiseen.
- Ei vaikutusta minuun.

- Tärkeä ulkoilu ja luonto alue Tornion kaupungin asukkaille. Ei missään tapauksessa saa tuulimyllyillä tuhota, jätetään seuraaville sukupolvillekin nämä miittamattoman arvokas ja moninainen luonto ja sen eläimet. Niitä ei enään koskaan saa euroillakaan takaisin.
- Hieno vaaramaisema Pohjois-Torniossa.
- Ei vaikutusta metsästykseseen kuin hankeaikana.
- Täysin järjetön hanke. Pilaa monien ihmisten elämän.
- Joutomaata, johon on hyvä rakentaa.
- Suvun maita käytetään metsästykseseen.
- Hyvä ja kannatettava hanke jollaisia Suomi ja koko maailma tarvitsee. Vihreyttä, fossiilitonta ja vielä muuttunut tilanne "Ukraina".
- Aika tärkeä alue oman virkistyskäytön kannalta.
- Toteutuessaan karmea teollisuusalue keskelle metsää. Rikkoo Tornion ai-noan ison yhtenäisen metsästysalueen, mitä ei ole liiemmin tieverkostoilla porskottu pilalle. Pilaa koko eteläisen Tornionlaakson kansallismaiseman. Teollisuusalueet pitäisi lähtökohtaisestikin tehdä sinne missä infra on jo valmiina ja missä energiaa tarvitaan.
- Lepo ja virkistyspaikka, sekä osa ansiosta tulee alueelle sijoittuvan met-sän hoidosta.
- Miksi ne vispilät pitää tänne rakantaa. Miksei etelään onhan siellä tilaa. Esim. joku Herliin omistaa maata ja paljon lyökää ne sinne pystöön koko vispilämeri. Aina vain tänne pohjoiseen menee hyvät metsästys maat pi-laan.
- Nähtävästi tuulivoimapuisto ei tule haittaamaan Kivijärven loma-asu-mista. Positiivisena näkisin sen, että samalla tulisi tieyhteys Kivijärven länsipuolen mökkiläisille järven eteläpäädyn kautta päätielle. Tämä olisi kymmenille loma-asukkaille tärkeä ja mieluinen asia.
- Tärkeä maisemallisesti. Luonto ja eläimet tulevat kärsimään hommasta.
- Pidän hanketta negatiivisena alueen luonnon moninaisuudelle, liian lähellä asutuksia, liian paljon ja liian isoja ko. alueella. Aikaisempiin yleisiin ko-kemuksiin nähden sillä on jopa erittäin negatiivista vaikutusta elinolosuh-teisiin (mm. matalataajuusäänet), sekä myös eläinten elinolosuhteet muuttuvat kielteisiksi.
- Tuulivoimahankealue liittyy läheisesti harjoittamaani erä- ja luontomat-kailuun. Alue on lähes koskematonta luontoa, joka muodostaa erämaisen ja hiljaisen ympäristön, joka on keskeinen myyntivaltti. Alueellani on tehty Metso-suojeluohjelmaan liittyviä suojelualueita. Lisäksi hankealueen lähellä on Metsähallituksen Hämeenvuoman luonnonsuojelualue. Esitelty hanke pilaa mahdollisuudet luontomatkailun kehittämiseen ja rikkoo luon-non sekä maiseman näin laajana kokonaisuutena. Liian suuri määrä liian

suuria voimalaitoksia. Alueeni käsittää yli 1000 ha omia maita ja n. 3000 ha vuokramaita, joita käytetään mm. metsästysmatkailussa. Toteutus-
saan liian lähelle sijoitetut poikkeuksellisen korkeat tuulivoimalat pilaavat
alueen matkailukäytön edellytykset.

- Pilaa rauhallisen maaseudun maisemoinnin, sekä Kivijärven mökkeilyn tuoman nautinnon.
- Hankealue aivan liian suuri. Pientäkää aluetta Kivijärven ja Varajärven suunnassa. Suurin vastustus hanketta kohtaan voisi saada siedettävän muodon. Enimmäiskooksi 50 voimalan alue.
- Aivan järjetön hanke. Tuon kokoisia voimaloita ei ole missään edes vielä rakennettu. Vaikutuksia luontoon, elämistöön eikä ihmisiin ole tiedossa, eikä niitä voi mitenkään tietää etukäteen.
- Vapaa-ajan asunto perheellä vuodesta 1968. Henkinen koti.
- Minulle se merkitsee erämaata, vaikka siellä käy paljon muitakin kulki-joita.
- Forest with old trees. Last Timberharvest on small selected parts of the property more than 40 years ago. Small Forest hut for overnight stays during hunting and berrypicking on the Korttovaara Kallio. Prime hunting area with lots of wildlife and rare orchids.
- Martimo on Tornion pohjoisinta metsätalousaluetta ja Martimonjokilaakso hirven tärkeimpiä talvilaidunalueita koko hirvitalousalueella.
- Pilaa sen täysin!
- Näkisin sen olevan merkittävä haitta.
- Hanke pilaa koko alueen jo infran rakentamisen kautta. Tällä hommalla paskotaan valtava alue. Eikä ole edes ainoa laatuaan, vaan järjettömiä myllyalueita on tulossa vieriviereen. Tuolle alueelle näkyy Outokummun myllyt nyt, eli kuinkahan kauas nämä suunnitteilla olevat vatkaimet tulee näkymään. Tällä pilataan koko eteläläpin maisemat?
- Tärkeä metsästys- ja ulkoilualue.
- Tornion merkittävin yhtenäinen luontoarvonsa säilyttänyt kokonaisuus.
- Järjetön hanke. Mikäli hanke toteutuu hiihtäminen, marjastaminen ja luonnossa liikkuminen on mahdotonta. Ei ole turvallista liikkua enää tällä alueella. Kukaan ei maailmassa tiedä vielä mitä nämä teollisuuslaitokset tulevat vaikuttamaan luontoon, ihmisille, eläimille. Alueen ihmisistä ei välitetä, raha sokaisee tuhoamaan luontoa. Metsät kaadetaan valtavien tie ja huoltoverkostojen rakentamisen vuoksi. Betonia kuskataan luontoon miljoonia tonneja. Lopettakaa tämä hullutus ja antakaa meidän pohjoisen ihmisille kotirauha.

- Heittäkää pois luonnon monimuotoisuuden pilaaminen myllyillä, joilla ei ole mitään merkitystä energianhuollon kannalta. Luonnon ja maisemat pi-laatte iäksi.
- Yhdessä Karhakkavaaran kanssa ne muodostavat kriittisen alueen kehityvässä Tornionlaakson matkailussa, joka perustuu maisemaan kauppaan ja kulttuuriin - ja yhteiseen Ruotsin puolen matkailuyritysten kanssa. Martimo ja Karhakkavaara ovat hyvin näkyviä matkailualueen maisemassa. Ruotsin puolella toiminnassa oleville matkailuyrityksille myllyjen tulo merkitsee ratkaisevaa menetystä - kuten myös Suomen puolen matkailuyrityksille.
- Metsänkasvatusaluetta.
- Nykyään alue on pääosin metsätalousaluetta ja turvetuotantoaluetta. Alueella myös metsästetään ja kalastetaan. Luonto ja virkistysalueena vähän käyttöä. Hankkeen toteutuminen olisi erittäin tärkeää alueen maanomistajille, Tornion kaupungille ja kuntalaisille. Siitä saataisiin merkittäviä tuloja kaikille.
- Harrastuspaikka, ei erityisen suuressa roolissa.
- Nykyisellään virkistyskäyttöä kaukana kaupungin hälystä, ei teollisuutta tai tuulimyllyjä lähellä! Luonnon merkitys ihmisen hyvinvoinnille on mitaamattomissa, sen kasvit ja eläimet.
- Hankealue tulee näkymään mummolan pihaan valtavana alueena, joka tuo melu- ja valosaasteen ja pilaa eläinten elinympäristön. Kaikki suunniteltu rakentaminen tuhoaa ainutlaatuista pohjoista luontoa.
- Ei minulle mitään merkitystä.
- Useammassa sukupolvessa jatkunut metsästys sekä metsätalous ja virkistyskäyttö. Hankealueella ja sen lähellä sijaitsevat laajat suoalueet muodostavat myös hienon kokonaisuuden ja olemme markkinoineet suoalueita ja niillä liikkumista rauhoittumiseen kaupunkilaisille. Se on myös orastava uusi elinkeino. Toivomme myös arvioitavan mistä täyttömaa ja sora otetaan voimaloiden pohjiin ja minkälainen ympäristövaikutus tulee soran ottamisesta pohjiin.
- Vaihtelevaa metsä- ja suoluontoa, jota pääosin käytetään metsätalouden harjoittamiseen, metsästykseseen ja marjastukseen. Luonnon monimuotoisuuden kannalta alue on tärkeä, ei niinkään metsätalouden kannalta.
- Lähinnä metsätalousmaa
- Ei vaikuta elinympäristööni.
- Pääasiassa rakentamatonta aluetta. Käynyt alueella, mutta esim. 10 vuoden välein. Ei mielestäni vaikutusta minun elin ympäristööni.
- Minua ei haittaa millään lailla uusi tuulivoimahanke. Päinvastoin hyvä, että tulee.

- Alue sijaitsee etäällä asutuksesta, joten tuulimyllyalueena siitä ei aiheudu kenellekään haittaa. Lisäksi muilla alueilla, missä myllyjä on, eläimet eivät karkoitu sieltä.
- Alueen suurin käyttö on varmaankin marjastus ja metsästys ja metsätalous yleisesti.
- Alue sopii hyvin tuulivoimarakentamiselle harvan asutuksen vuoksi. Oma toiminta alueella ei muutu mahdollisen rakentamisen vuoksi. Oma metsäkappaleeni aivan alueen itälaidassa, olettaisin hankealueen sisällä, mutta kartan 2 suuren mittakaavan vuoksi en ole täysin varma asiasta.
- Alue kuuluu metsästysalueeseemme, Vojakkalan erä.
- Ei juurikaan vaikutusta.
- Palstallani on mökki, jossa yövyn marjareissuilla ja luontoretkillä, metsänhoitotöissä.
- Ovat kauas näkyviä vilkkuja.
- Omaan elinympäristöön ei juurikaan merkitystä.
- Korttovaaran alue on kaunista aluetta, jonka tuulivoima hanke pilaa.
- Marjastaminen on suurin alueella oleva toimintani. Alue on kuitenkin niin lähellä kotipaikkaamme, nykyisin lomapaikka ja metsätalouden harjoittamispaikka, että pelkäämme näkö ja ääni haittaa. Eläkkeen alkaessa olen suunnitellut muuttavani sinne. Luonto muuttaa merkitystä, kun näkee kotipihalta tuulivoimalat, valot ja viuhkovat lavat. Mikä merkitys alueen eläimille niistä tulee? Kuinka paljon 20 vuoden sisällä vempaimista irtoava lasikuitu, ym myrkyt saastuttaa luontoamme?
- Olen nauttinut luonnonrauhasta ja palstaa on pidetty luontokohteena, viehättävyys myös Korttojoen läheisyydestä johtuen. Jonkin verran palstalla on myös talousmetsää.
- Virkistykseen ja metsätalouteen. Vuokrataan metsästykseseen. Jätän vastaamatta siihen, kuinka usein liikun alueella, koska se vaihtelee. Tuulivoimasuunnitelmat ja omat suunnitelmat koskevat tulevaisuutta, joten on olennaista, miten tulen itsekin käyttämään aluetta tulevaisuudessa, ei sillä miten käytän sitä tällä hetkellä. Siihen, miten paljon käytän jatkossa aluetta vaikuttaa muun muassa se, muutanko lähivuosina lähemmäksi aluetta ja millä tavalla päätän hyödyntää aluetta. Tilannehan on tällä hetkellä se, että paikalliset hyödyntävät aluetta ja mitään muuta aktiviteettia ei ole, joten on merkittävää, miten paikalliset tulevat käyttämään aluetta.
- Hyvä marjastusalue, hyvä metsästysalue. Kosteikkoalueella pesii vesilintuja sotkista hanhiin. Molemmat lajit vaarassa hävitä Suomen luonnosta.
- Vain metsätaloudellista merkitystä. Metsästysoikeus vuokrattu paikalliselle metsästysseuralle.

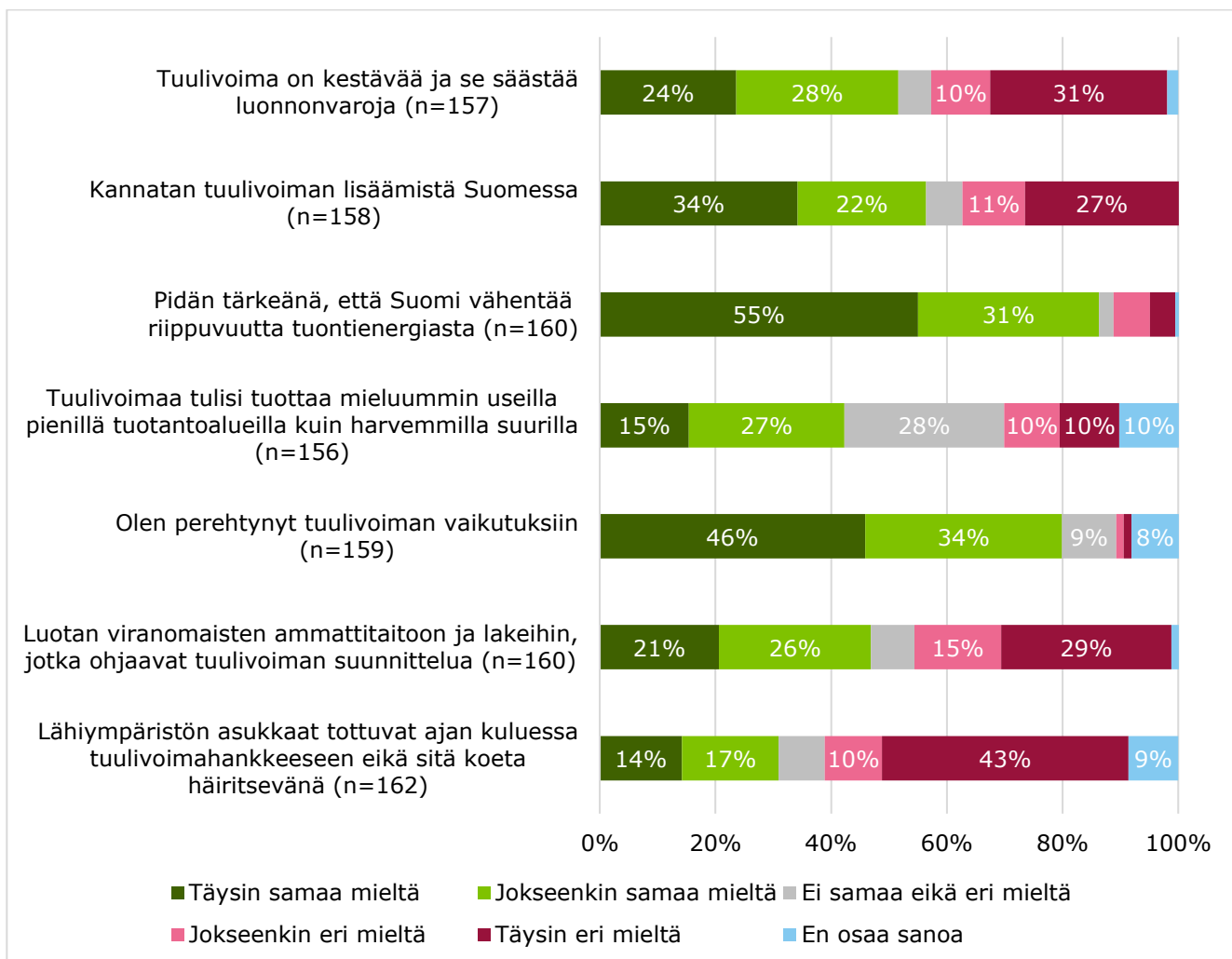

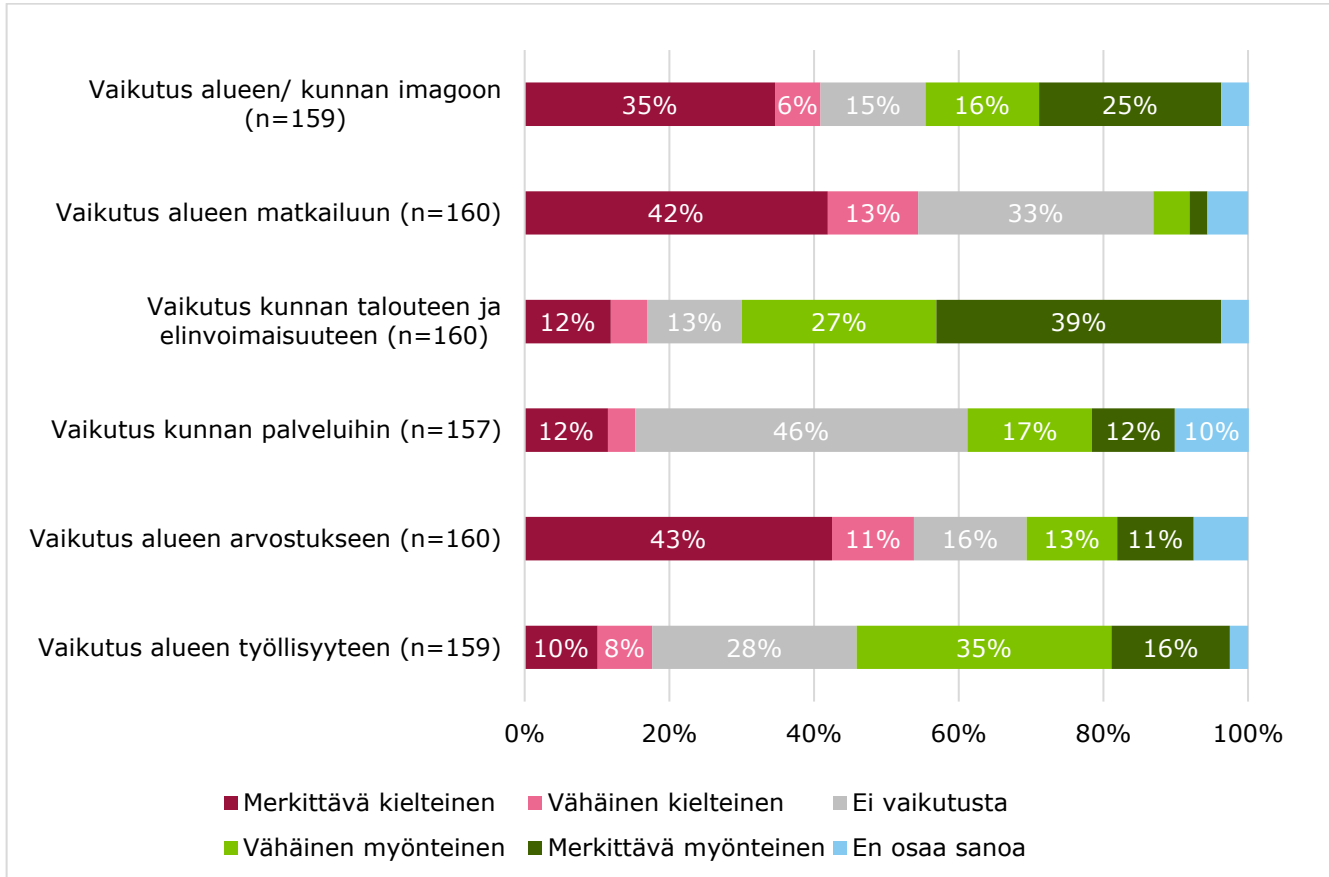
- Metsätalousmaata ja metsästys. Ainoa laajempi erämaa-alue seudulla, jossa on omistusta.
- Saamme vuokratuloja. Tulee hyvät tiet ympärivuotiseen käyttöön.
- Ei mitään haittaa.
- Poikkeuksellisen suuri ja laaja hanke. Näin suurista tuulimylyistä ei ole vielä tutkittu kunnolla kaikkia haittavaikutuksia ympäristölle, eläimille sekä ihmisille. Useita riskejä (ääni, välkevaikutukset jne.).
- On niin lähellä ja maisemanäkymä muuttuu valtavasti.
- Hieno, laaja luonnon alue, hiilinielu.
- Hyvä jos rakennatte tuulivoimalan.

5 Arviot Martimon tuulivoimahankkeen vaikutuksista

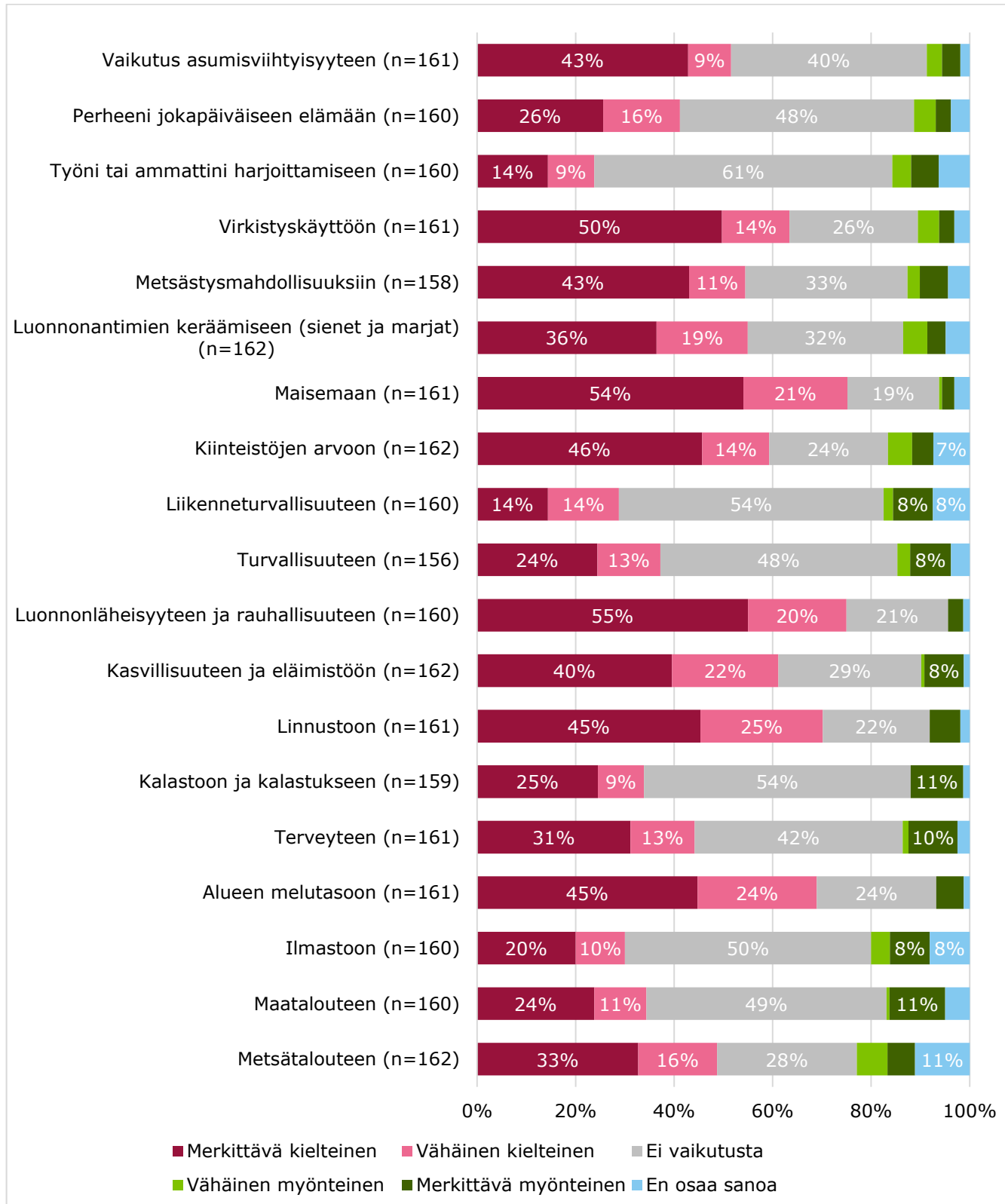
13. Mitä mieltä olette tuulivoimasta yleisesti?

14. Miten arvioitte Martimon tuulivoimahankkeen vaikutuksia kuntatasolla?

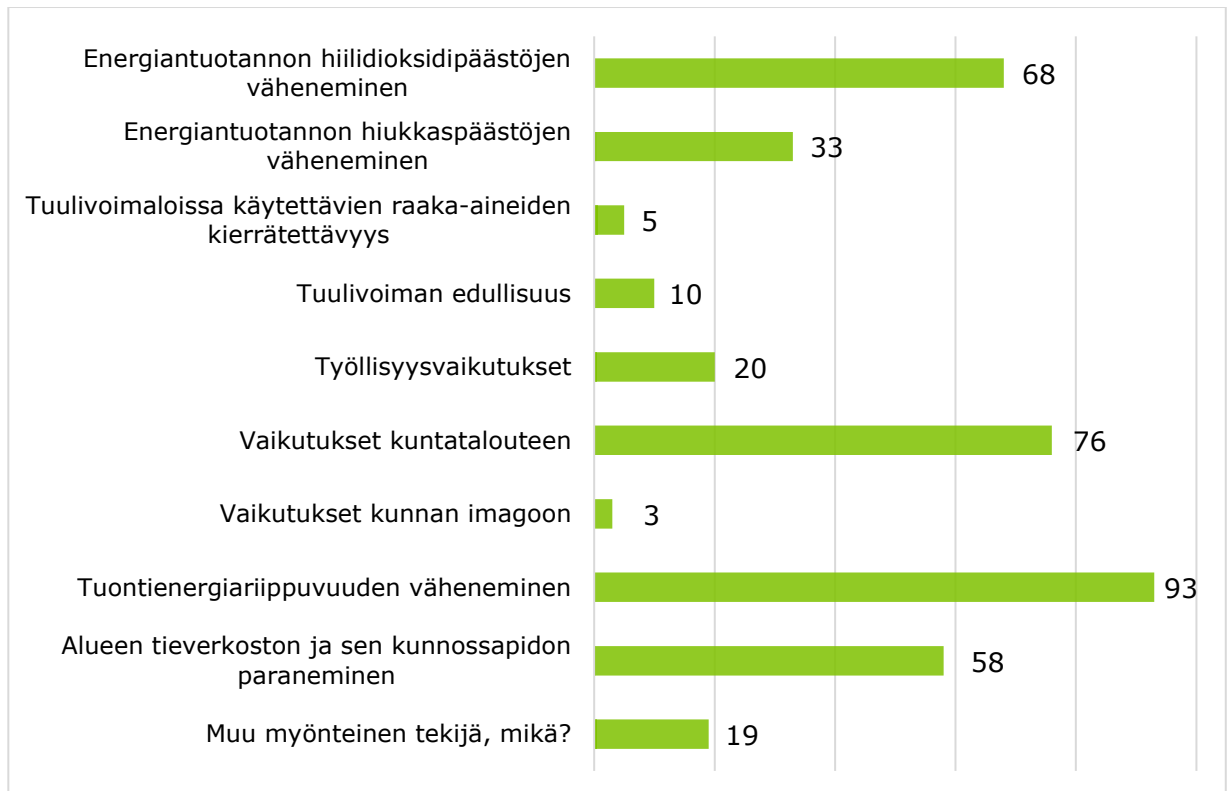

15. Miten arvioitte suunniteltavan hankkeen vaikuttavan omaan elinympäristöönne?

6 Merkittävimmät myönteiset ja kielteiset vaikutukset

16. Mitkä ovat mielestänne suunniteltavan hankkeen merkittävimmät myönteiset puolet? (Valintojen lukumäärä)

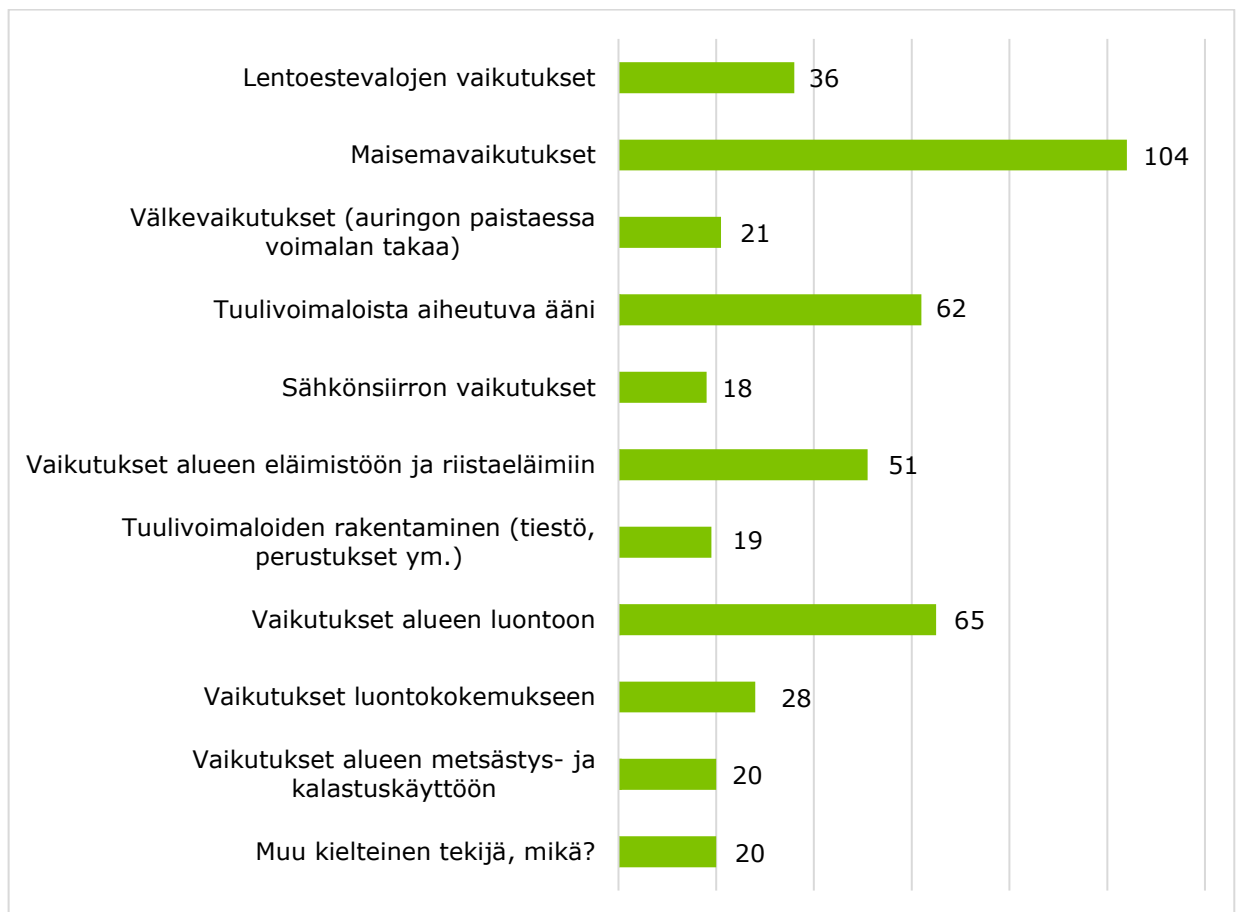
Muu myönteinen tekijä, mikä?

- Ei ole myönteisiä tekijöitä.
- Ei mitään myönteistä.
- Ei mitään myönteistä.
- Että ei ole oman kunnan puolella. En silti kannata näitä mihinkään niiden haitallisten ympäristövaikutusten vuoksi.
- Ei ollu vaihtoehtoissa yhtään myönteistä asiaa. Tutkimustenkin mukaan.
- Verotuloja sekä vuokratuloja kuntaan ja työllisyyttä.
- Ei myönteisiä puolia ollenkaan.
- Ei ole
- Ei mikään.
- Ei ole myönteisiä tekijöitä.
- Ei muuta.

- Tuolle alueelle ei tarvi edes parempia teitä, vaan nykyiset riittää kyllä. Eli ei mitään positiivista näissä ole.
- En löydä yhtäkään myönteistä vaikutusta.
- Enpä löydä mitään myönteistä.
- Kunta on saamassa tuloja.
- Myrsky Oy ja sen osakkaat saavat mittavat tulot.
- Eipä ole.
- Pitkällä ajalla ei myönteistä.

17. Mitä ovat mielestänne suunniteltavan hankkeen merkittävimmät kielteiset vaikutukset? (Valintojen lukumäärä)

Muu kielteinen tekijä, mikä?

- Vaikutus kaikkeen elämään.
- Tuulivoimaloista syntyvä ongelmajäte, lasikuitu.
- Asumisympäristön pilaantuminen.

- En tiedä.
- Vaikutus ihmisten terveyteen.
- Ei kielteisiä tekijöitä. Hyvin kannatettavaa toimintaa.
- Yleisesti, luontoon, eläimiin, ääniin, maisemiin.
- Vaikutukset ihmisten elinolosuhteisiin.
- Maan arvon aleneminen.
- Nuin isojen voimaloiden vaikutuksia ein ole missään tutkittu.
- Onko tuulivoimalat esteenä muiden hankkeiden tulemiseen? (esim. kai-vokset, kun on tehty kuitenkin maaperätutkimuksia.
- Vaikutukset terveyteen (mm. saksalainen tutkimus).
- Vaikutukset alueen ihmisten terveyteen. Kukaan ei tiedä mitä nämä tule-vat vaikuttamaan kymmenien vuosien kuluessa.
- Tuhoaa kehityksen alussa - ratkaiseva tulevaisuudessa - olevan matkailun mahdollisuudet. Ahdistus! Kaikille.
- Vihreitten huuhaan lisääntyminen.
- Isot siirtolinjavedot maastoon. En ole lukenut mistään, että ympäristön tuulivoimahankkeiden siirtolinjoja yhdistettäisiin.
- Mahdolliset rajoitukset maanomistajan omaan käyttöön.
- Naapurikateus.
- Miljoonia kiloja raudoitettua betonia jää luontoon hankkeen päätteeksi. Saastuttaa!
- Ympäristön saastuttaminen.

18. Perustelkaa, tarkentakaa tai kommentoikaa halutessanne vas-tauksianne edellisiin kysymyksiin.

- Lentoeste valot täytyy olla sellaiset, ettei ne pimeällä vilku muuten voi tulla ihmiset kipeäksi kun täällä ei oo valaistuksia totuttu siihen että on pimeää sen aikana.
- Täysin haista p*ska viherterroristien lobbaama "energianteko"-muoto, joka pitäs lailla kieltää.
- Tuulivoimaloista tulee käytön aikana paljon ongelmajätettä ja erityisen paljon elinkaaren tullessa loppuun. Kukahen ne purkaa pois ja siivoaa jät-teet kun tuulivoimalat ovat sähkön tuottaneet?
- Tiestö korjataan parempaan kuntoon kuin nyt. Ja urakointitöitä tulee li-sää.
- Kun alueella (pohjoisessa) rakennetaan, tiet pilataan liian painavilla au-toilla ajettaessa. Tuolla suunnalla näin on käynyt esim. Tervolasta Mella-koskelle johtavalla tieosuudella, kun Varejoen suunnasta ajettiin painavia

sorakuormia Metsägroupin tehdastyömaalle. Jälkiä ei korjaa kukaan, ne jäävät paikallisten ihmisten harmiksi. Tie "korjataan" kyltillä "kelirikko 50 km" ja harmi jää paikallisille tienkäyttäjille. Näin tulee satavarmasti käymään myös Martimossa, jossa on soratie, joka ei lähtökohtaisestikaan kestä niin painavia autoja kuin päällystetty tie.

- Tuulivoimaloista lähtevä ääni kantautuu kilometrien päähän ja tunkeutuu taloihin seinien läpi. Ääni on sen taajuuksista että se erottuu tausta melunkin yli. Voimaloiden työllisyysvaikutuksia liioitellaan ja haittoja vähätellään. Paikallisten ihmisten kärsimykset sivutetaan ja sitä vähätellään.
- Tuulivoimaloiden YVA-arvioinnit ovat jalostuneita arvauksia melusta, ja niissä esitetyt melumallinnukset eivät ole luotettavia. Oikea melutaso paljastuu vasta sitten kun myllyt ovat toiminnassa, mutta koska kunnat eivät osaamattomuuttaan edellytä rakentajilta edes ympäristölupaa, on melutasoon erittäin vaikea vaikuttaa jälkikäteen. Tuulivoima lainsäädäntö on jälkeenjäänyttä ja voimaloiden ympärillä asuvien kansalaisten oikeusturva on olematon. Kiinteistöjen arvo joko laskee olennaisesti tai siitä tulee myyntikelvoton. Kukaan ei osta taloa, josta näkyy tuulivoimaloita. Vaikutukset luontoon ovat moninaiset ja rakentajien tarjoamat purkuvaikutukset täysin riittämättömät. Käyttöiän päättyessä jäävät todennäköisesti ruostumaan paikoilleen tai sitten kunta joutuu maksamaan purkamisen jne.
- Tuulivoimalat eivät ole ekologinen tapa tuottaa energiaa. Tuulivoimalat käyttöikänsä päättyessä tai osien rikkoutuessa ovat ongelmajätettä, ja pelkästään tuulivoimaloiden rakentaminen kuluttaa luonnonvaroja paljon enemmän, kuin niistä käyttöikänsä voidaan olettaa saatavan hyötyä. Paljon parempiakin tapoja tuottaa energiaa on kehitetty. Lisäksi paljon viisaampaa olisi tuottaa energiaa siellä missä sitä tarvitaan, eli tässäkin tapauksessa Etelä-Suomessa, koska sinne näidenkin voimaloiden energia ohjautuisi. On huomattavasti energiatehokkaampaa tuotantotavasta riippumatta tuottaa energiaa siellä, missä suurin osa kulutuksesta on. Tuulivoima on lisäksi hyvin epävakaa energiamuoto, eikä talvikaudella, jolloin energiaa eniten tarvitaan, tuotantoa ole nimeksikään. Vähätuulisia aikoja on muitakin, ja lisäksi myös liian tuulisilla ilmoilla myllyt kuluttavat paljon enemmän energiaa kuin tuottavat, kun energiaa vaaditaan milloin siipien pyörittämiseen ja milloin jarruttamiseen. Tuulivoimaloiden rikkoutuessa ne myös seisovat tyhjänpanttina pitkiä aikoja, koska huolto-omatkat ovat pitkiä ja varsinkin talvisin/keväisin ovat haastavien kulkuteiden päässä.
Kun tuulivoimalat tulevat käyttöikänsä päähän, niistä aiheutuu ongelmia niin ympäristölle kuin maanomistajillekin. Tuulivoimayhtiöt eivät todellisuudessa ota vastuuta myllyjen purkamisesta ja alueen ennallistamisesta,

vaan voimalat jäävät rasitteeksi ja kustannukseksi maanomistajille. Ilman tuulivoimayhtiöille asetettavia vakuusmaksuja ei ole mitään takeita, että voimaloista huolehdittaisiin asianmukaisesti. Lisäksi tuulivoimaloiden rikoontuessa joko osittain tai kokonaan, niistä tulee valtava määrä ongelmajätettä, mikä on jo huomattu esimerkiksi Saksassa. Sitä voisi miltei jo verrata ydinvoimasta aiheutuvaan ongelmajätteeseen.

Tuulivoimalat jo rakennusvaiheessa tuhoavat merkittävän määrän luontoa vaatimansa tiestön ja tilan vuoksi. Alueen eläimistön ei voi olettaa pysyvän ennallaan tuulivoimaloiden läheisyydessä. Luontoon kohdistuvia pitkäaikaisia vaikutuksia ei ole vielä tutkittu ja nähty riittävästi, että voitaisiin sanoa tuulivoiman olevan luonnon kannalta turvallista pitkällä aikavälillä. Paikallisia asukkaita, matkailijoita sekä vapaa-ajan viettäjiä tuulivoimalat häiritsevät niin melullaan kuin valosaasteellaankin.

Ja kyllä, olen vierailut sekä myllyn lähetyvillä että noin 10 kilometrin päässä olevalla asutuksella ja todennut, millainen melu ja valo niistä lähtee. On aivan eri asia asettaa raja-arvoja johonkin kaupunkiympäristöön verraten, koska sinne ihmiset ovat muuttaneet tietäen, että siellä jatkuva ääni ja valo on olemassa. Maaseudun rauhaan muutetaan, koska halutaan eroon näistä ihmisten tuottamista häiriöistä. Minne pitäisi muuttaa, kun ei täälläkään enää ole turvassa? Älkää siis pilatko maaseudun rauhaa ja Lapin luontoa!! Haluaisitko itse asua tai ulkoilla luonnossa kyseisten melu/valo saasteiden lähetyvillä? Et varmasti haluaisi!!

- Suurimman sähkönkulutuksen ajankohtina eli kovilla pakkasilla ja helteillä tuulimyllyt eivät tuota sähköä. Tuulivoima-alue tuhoasi Tornion suurimman erämaa-alueen maisemat sekä heikentäisi merkittävästi alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia. Siksi jyrkkä EI Martimon tuulivoimasuunnitelmille.
- Tuulivoima on uusiutuva ja sinänsä kannatettava energiamuoto, mutta entäpä kolikon toinen puoli?

Uusimpien jopa 300 metriä korkeiden ja teholtaan 10 megawatin Tornion pohjoisosiin suunniteltujen teollisen mittaluokan voimaloiden pitkäaikaisia terveysvaikutuksia ihmisille ei tiedä kukaan, koska näin suuria tuulivoimaloita ei ole ollut pitkään toiminnassa missään päin maailmaa.

Paitsi että teollisen mittaluokan tuulivoimalat pilaisivat yhden Suomen kauneimmista maisemista, Tornionjokilaakson maisemat, ne saastuttaisivat pyöriessään ympäristöään sekä kuultavilla että kuulumattomilla ääniaalloilla, siipien varjosta tulevalla välkevaikutuksella ja maanvärähtelyllä. Nämä kaikki vaikutukset yhdessä tekisivät nykyisin suosituista metsästysienestys ja marjastusmaista ihmisille ja suurriistalle epämiellyttäviä alueita.

Vaan entäpä se kaikkein tärkein tekijä, Karungin, Arpelan ja muiden lähi-kylien asukkaiden terveys?

Kuultavien ääniaaltojen terveyshaitoista on jo paljon vertaisarvioituja tieteellisiä tutkimuksia, mm. Uudessa Seelannissa tehty tutkimus¹, jossa verrattiin tuulivoimaloiden läheisyydessä asuneiden terveyttä vertailukohteessa asuneiden terveyteen WHO:n mittariston mukaan. Tutkimuksessa havaittiin tilastollisesti merkittäviä eroja unen laadussa ja ympäristön kokemisessa rauhalliseksi.

Mutta ihmiskorvaan kuulumattoman äänen eli infraäänien vaikutuksia terveyteen ei tunneta vielä tarpeeksi. Esimerkiksi Saksan 118. lääkäripäivät vuonna 2015 vaativat Saksan hallitukselta lisätutkimuksia liittyen teollisen mittakaavan tuulivoimaloiden infraäänien (alle 20 Hz) ja matalien äänien (alle 100 Hz) vaikutuksesta ihmisterveyteen.²

Myös suomalainen Työ- ja elinkeinoministeriön raportti toteaa että asiaa koskevia tutkimuksia on niin vähän, ettei pitkäaikaisen altistumisen haittoja voida sulkea pois.³

Kiistanalaista VAD-tautia, eli pitkäaikaisen infraäänelle altistumisen johdosta puhkeavaa tautia pitkään tutkineen portugalilaisen professori Mariana Alves-Pereiran henkilökohtaisen mielipiteen mukaan hän ei itse asuisi 20 km lähempänä tuulivoimalalaita.

Euroopan Unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen sisältävän ennalta varautumisen periaatteen 5 mukaan tähän periaatteeseen voidaan vedota silloin, kun jostakin ilmiöstä, tuotteesta tai menettelystä voi tieteellisesti ja objektiivisesti arvioituna aiheutua vaarallisia vaikutuksia eikä riskiä voida tämän arvioinnin perusteella määritellä riittävän varmasti. Mielestäni tässä ko. tapauksessa tulisikin tätä periaatetta soveltaa siten että nämä uudet erittäin suuret teollisen mittakaavan tuulivoimalat sijoitettaisiin kauas Perämeren rannikolle tekosaarille vedensyvyyden sen salliessa, jossa etäisyys lähimpiin asutuksiin ja kesämökkeihin olisi vähintään 10 km, mieluiten 20 km.

Suhteellisen lyhyen käyttöiän, 20 vuotta, jälkeen torniolaisilla olisi käsillä yli 14.000 tonnia tuulivoimaloiden lapoja, jotka ovat kierrätykseen kelpaamatonta kaatopaikkajätettä. Tuulivoimaloiden purkukustannukset voivat pahimmassa tapauksessa tulla lopulta maanomistajan vastuulle ja jos maanomistaja ei niitä pysty hoitamaan, tulevat ko. kustannukset kaupungin vastuulle.⁶

140 tuulivoimalan purkukustannukset olisivat noin 8,4 - 16,8 miljoonaa tuulivoimayhdistyksen arvion mukaan ja 42 -56 miljoonaa euroa tuulivoimaa vastustavan Tuulivoima-kansalaisyhdistyksen mukaan.

Mutta tulisiko tähän tuulivoiman rakentamiseen lähteä lainkaan mukaan? Entäpä jos rohkeimmat ennusteet fuusioenergian toteutumisesta 7 pitävät paikkansa ja meillä on käytössä lähes päästötön ja nykyistä fissiodyinvoimaa turvallisempi taloudellisesti kannattava energiamuoto jo tämän vuosikymmenen lopussa?

Viitteet:

1. Daniel Shepherd, David McBride¹, David Welch², Kim N. Dirks², Erin M. Hill (2011)
"Evaluating the impact of wind turbine noise on health-related quality of life", Noise & Health, September-October 2011, 13:54,333-9, DOI: 10.4103/1463-1741.85502, www.noiseandhealth.org
<https://stopthesethings.com/2014/12/17/21-peer-reviewed-articles-on-the-adverse-health-effects-of-wind-turbine-noise/>
  2. 118. Deutscher Ärztetag Frankfurt, 12.05. -15.05.2015, sivut 355-356
https://www.bundesaerztekammer.de/fileadmin/user_upload/downloads/pdf-Ordner/118._DAET/118DAETBeschlussprotokoll20150515.pdf
  3. Tuulivoimaloiden tuottaman äänen vaikutukset terveyteen. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja TEM raportteja 28/2017, sivu 134.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-229-3>
  4. Suomen Ympäristöterveys Syte ry:n verkkosivut, "Tiede ei tiedä turvallista etäisyyttä tuulivoimaloihin"
<https://syte.fi/tag/alves-pereira/>
  5. TIIVISTELMÄ ASIAKIRJASTA:
Tiedonanto (KOM(2000) 1lopull.) ennalta varautumisen periaatteesta
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=LEGISSUM%3A132042>
  6. Ylen artikkeli tuulivoimaloiden purusta 17.2. 2021 "Vanhoja tuulivoimaloita puretaan pian kiihtyvää tahtia – tuulivoimakriitikon mielestä rahaa ei ole tarpeeksi ja maksajaksi voivat joutua maanomistajat"
<https://yle.fi/uutiset/3-11742751>
  7. Tekniikka&Talous, 7.5. 2021, "Kaupallinen fuusioenergia lähestyy vauhdilla". Sivun 9.
- Ne jotka tuulimyllyjä rakentaa ja haluaa on vain omien eurojen hankinta mielessä. Kun tulee aika purkaa ne on myllyjen omistus jo siirtynyt taholle tai firmalle joka on varaton tai kykenemätön sitä hoitamaan jää maksajaksi kuntalaiset.
  - Ei ole ihmisten lähelle tuommosia tarkoitettu.
  - Lapin luonto ja merkittävät metsäalueet ovat ainutlaatuisia. Syy miksi ihmiset haluavat muuttaa alueelle tai matkustaa alueelle on alueen luonnossa ja maisemissa. Syy miksi myös itse haluan asua alueella on luonto, hiljaisuus ja maisemat. Tällaiset tuulivoima-alueet ovat teollisuusalueita, jotka eivät kuulu lapin luontoon. Täällä asuvien ihmisten virkistys- ja harrastusmahdollisuudet painottuvat luonnossa liikkumiseen niin metsästäen, marjastaen kuin patikoiden. Tuulivoima-alueet pilaavat nautinnon näistä asioista, joiden takia täällä asutaan. Jos asuinpaikkani läheisyyteen suunnitellut tuulivoima-alueet toteutuvat en halua enää elää täällä.

- Vaikutukset ovat taloudellisesti ja työllisyyden kannalta vain positiivisia. Toimeliaisuutta alueelle.
- Edellä mainitut asiathan ovat itsestäänselvyyksiä. Jokaiseen kohtaan olisi voinut laittaa ruksin.
- Hakkuut myllyjen ympärillä ja voimalinjojen alta lisäävät metsäkatoa. Peräpohjola on Suomen siirtomaa, täältä revitään kaikki mitä irti saadaan etelän tarpeisiin. Ensin pilattiin Kemijoki, sitten tehhään niin iso sellukatila, että sinne pitää syöttää kaikki metät ja alueelle kaavailut sadat myllyt pilaa viimeisenkin kansallismaiseman.
- Hankkeen arviointi on hankalaa, koska esitetty materiaali on suuntaa antavaa. sähkönjakelu verkon osalta. Hankkeessa on esitetty suunta antavasti 400Kv linja, muttei sisäisiä siirtolinjoja ja niiden aiheuttamia tuhoja luonnossa. Lapissa sarat on kapeita ja pitkiä, joten huonoon kohtaan suunniteltu linja aiheuttaa suunnatonta haittaa maanomistajalle. Esim. pituus suunnassa kapeaan sarkaan suunniteltu linja. Laskemani mukaan pelkästään sähkö ja tieverkko vaatii reippaasti yli 1000 hehtaarin avohakkuun maastoon. näiden osuuden arviointi on kokonaan poissa suunnitelmasta
- Joo viekää ne muualle kuin tänne etelässä on joutilasta tilaa turhia vispilöitä viuhdoon.
- Tieverkon parantuminen on positiivinen asia, jos siitä hyötyvät myös loma-asuntojen käyttäjät.
- Metsäkato kiihtyy. Valtava hiilijalan jälki rakentamisesta.
- En pysty hahmottamaan kartoista tuulivoima-alueen rajoja ja suhdetta omiin kiinteistöihin, en myöskään tiedä minne kulku kaava-alueelle tulee (Hirsimaan tiehenkö, mieluummin muualta)
- Pääomapiirien rikastumispyrkimykset vihreän aatteen avulla ja tavallisen kansan viihtyvyyden ja terveellisen elämän vaikeuttamisella.
- Vastustan luonnon puolesta tätä hanketta. Tässä ei ajatella yhtään pidemmälle. Tuulivoimala kartellia parhaimmillaan. Kuka maksaa kun voimala otetaan pois käytöstä??
- Ihmetyttää tämä kiire mikä tällä hankeella on, kaikkihan eivät voi voittaa, osa joutuu sietämään ne haitat. Haittoja ei varmaankaan kompensoida millään tavalla, heille joilla ei ole maata kyseisellä alueella. Mihin se kaikki myllyjen tuottama sähkö tarvitaan?
- I highly disagree with placing a windpark in a quiet natural surrounding without any existing infrastructure. Why destroy a while area with new roads, powerlines etc. instead of choosing an area with less impact on the environment.

- Kaavaillut tuulivoimahankkeet toteutuessaan aiheuttavat merkittävää luontokatoa juuri niillä alueilla, missä ihmisen aiheuttama luontokato on vähäisintä. On vastuutonta tehdä viimeisistä erämaisista, joskin metsätalouden runtelemista alueista tuuliteollisuus alueita.
- Uniongelmat, sydän- ja verisuonitautien lisääntyminen, rakennusten tärinä yms.
- Kaikkiin olis voinu raksin laittaa. Tämä yhdistettynä muihin vireillä oleviin myllyhankkeisiin tekee aivan järjettömän rintaman Torniojoelta Tervolaan. Aluehan on pääosin metsää ja ojilla pilattuja soita edellisten hullujen toimesta. Jos nämä toteutuu, niin on siinä mettän elukat ihmeissään kovavat pyörii joka puolella, ja teitä täynnä koko kaira.
- Tuulivoimaloiden alta hakataan merkittävä määrä metsää. Tämä vaikuttaa alueen eläimiin ja luontoon. Lisäksi hiilinielut vähenevät ja maisema kärsii.
- Hankkeesta on luovuttava kokonaan. Suunnitelman mukaiset 300 metrin korkuiset myllyt, näin isoja ei ole missään maailmalla. Emme halua olla koekaniineja. Lopettakaa suunnitelmat ja antakaa meille kotirauha. En löydä hankkeesta mitään positiivista vaikutusta Torniolle.
- Vastustan jyrkästi tuulimyllyjen rakentamista tänne kauniiseen luontoon. Viekö sinne missä niistä vois olla silloin hyötyä silloin ko sattuu tuulemaan...eli teollisuuslaitosten lähelle. Kaiken lisäksi ei tarvitse rakentaa pitkiä siirtolinjoja ja pilata niilläkin maisemia...
- Tuhoaa Tornionlaakson maisemaan rakentuvan matkailuelinkeinon mahdollisuudet. Aiheuttaa poismuuttoa - tuulimyllypakolaisuutta. Rakennetussa teollisuusmaisemassa myllyt eivät aiheuta enempää vahinkoa. Tornionlaakson kulttuurimaiseman ne tuhoavat.
- Hankkeella on erittäin merkittävä positiivinen taloudellinen vaikutus maanomistajille ja kuntatalouteen sekä kunnan imagoon. Kannatan hanketta erittäin paljon. Tuulivoimalilla on vaikutus maisemaan, mutta siihen tottuu. Röyttän tuulivoimalat näkyvät kotipihaani, mutta olemme tottuneet niihin.
- Tuulimyllyt rakentaa muut kuin paikalliset. Haittoja hyötyjä enemmän. Luonto pilataan. Myllyt saattavat toimia muutamien vuosien ajan, eivät tuota välttämättä energiaa sitä määrää, minkä pystytyskulut ovat, jonka jälkeen jäävät rumentamaan roskina alueen maisemaa. Kukaan ei tule purkamaan, jäävät ränsistymään luontoon.
- Eläinten (siis myös lintujen) elintila vähenee merkittävästi ei vain myllyjen alueella vaan laajasti valo- ja melusaasteen vuoksi. Kyse ei ole vain metsästyksestä vaan aidosti eläinten hyvinvoinnista! Eläimille täytyy olla tilaa. Kyselyä tehtäessä kaikki tärkeät luontoselvitykset ovat julkaisematta.

- Tarvittaisiin lisää tutkimustietoa vaikutuksista luontoon, lähinnä eläimistöön mukaan lukien linnut. Luontokokemukseen tuollainen laaja tuulivoimapuisto varmasti vaikuttaa kielteisesti, kun tuulivoimalat hallitsevat maisemaa ja pitävät ääntä. Toisaalta voimalat eivät ole ikuisia eivätkä muuta maisemaa niin vääjäämättömästi kuin vesivoiman rakentaminen.
- Tiet huonossa kunnossa jo nyt.
- En näe vastauksistani edelliseen kysymyksiin huolimatta toistaiseksi paljon kielteistä tuulivoima hankkeissa hyötyihin nähden.
- Kysymys 12. alueen sijainnin huomioon ottaminen, ei haittavaikutuksia.
- Lentoestevalot, vähän niin ja näin, mutta kun täytyi 3 valita. Maisemavaiikutukset, toiset tykkää, toiset ei, itseä ei ahdistaa. Luontokokemuksia voin hakea muualtakin kuin tuulivoima-alueelta, toki sielläkin puut ja marjat kasvaa ja linnut laulaa.
- Suuri näkyvyys ympäristöön.
- Alue ja Lappi yleensä on muuttumassa tuulimyllypuistiksi. Suomen metsiä haukutaan usein puupelloiksi, mutta se on monin verroin parempi kuin suunta mihin Lapin ja Tornionjokilaakson vaarat on muuttumassa. Eli ollaan uhraamassa lapin kauniit maisemat etelän sähköautobuumiin. Kannatan tuulivoimaa mutta myllyt pitää tehdä merelle ja lakeuksien pelloille jolloin ei tuhota Suomen metsävarallisuutta ja metsäluontoa.
- Asun tuulivoimaloiden lähellä jo nyt, ne aiheuttavat valo ja melusaastetta.
- Myrsky Oy saa suurimman hyödyn tuottoina, Voimalat ostavat rakennuspalveluita ulkomaalaisilta yrityksiltä, jotka tuovat työntekijät ulkomailta. Hyvin pieni prosentti osuus jää paikallisille yrityksille. Ns. syrjäkylien teiden parantuessa, nousee ajoneuvojen vauhti. Ei kovin turvallista. Haitat luontoon; kasvillisuus, eläimet ja maaperä muuttuvat kaiken rakentamisen jälkeen. Tuulivoimaloiden tuulipyörteet muuttavat luonnollista virtausta. Kuinka se vaikuttaa?? Ääni vaikuttaa ihmisiin ja eläimiin. Eläinten määrä luultavasti vähenee vuosien myötä. Rakenteista irtaantuu lasikuitua luontoon. Jatkuva haitallinen sähköntuotanto ja ääni aalto vaikuttaa koko kehoon ihmisille ja eläimille. ulkomailla tuulivoimaloiden etäisyys asutuksesta pitää olla 20 km. Kuinka voin noin kolmen vuoden kuluttua muuttaa Kummunmaahan? Kuinka tuulenottoalueen korvaus? Haittakorvaus?
- Monessa tuulivoimahankeen YVAssa dB mittaukset ovat lähtökohtana, ei niinkään etäisyys. Decibelien suuruus (arvot eri päivisin ja öisin) ovat myös Ympäristöministeriön ohjeistuksessa hankkeille ja dB-arvot on huomioitu hankkeissa/kaavoissa. Tästä johtuen, pidän merkillisenä ettei tällaista simulointia ole tehty Martimon alueella ja olisi myös tuotu meille kommentoitavaksi. Näin on tehty Rannikko-Pohjanmaan hankkeissa, näissä myös etäisyydet on huomioitu.

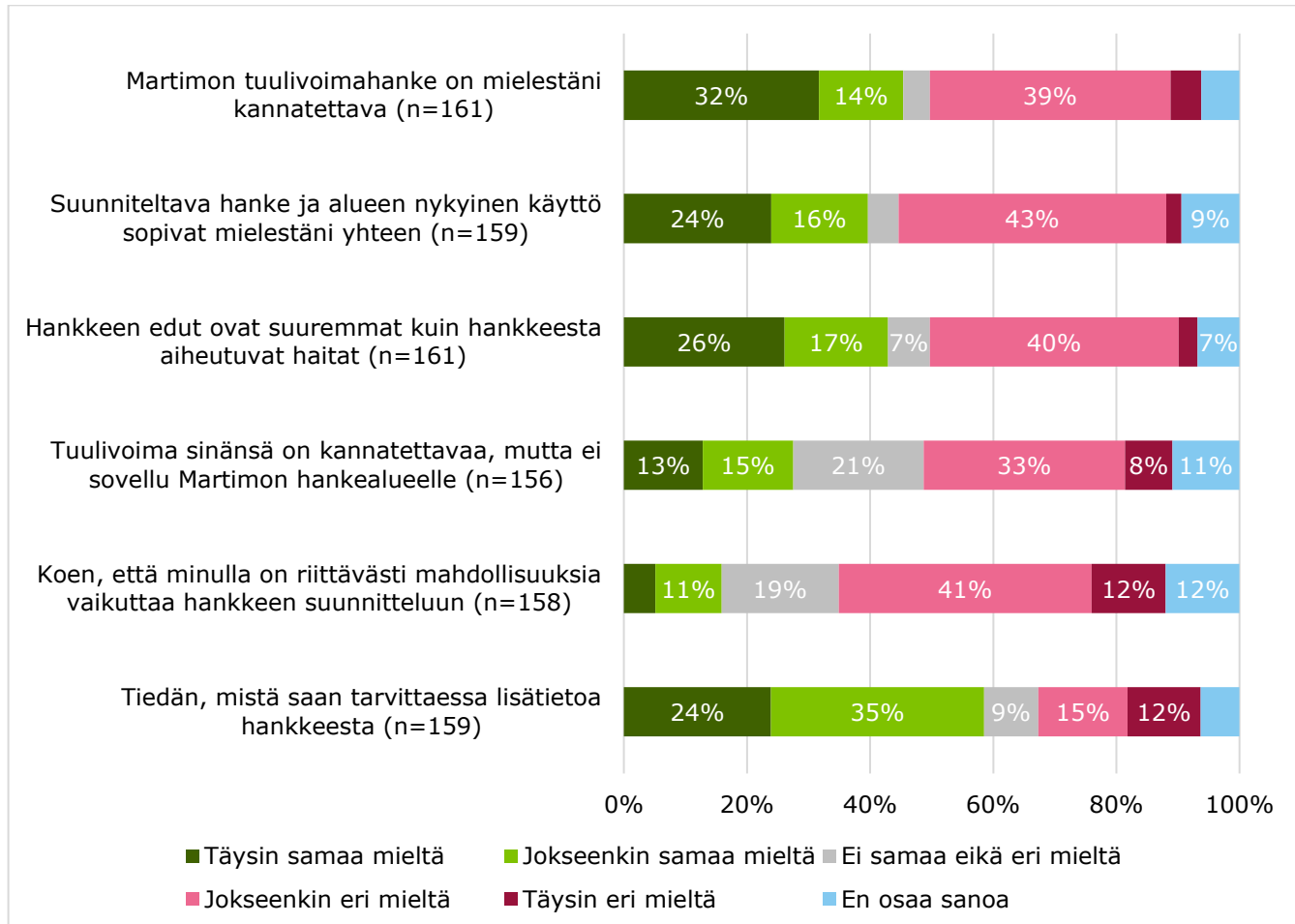

- Onko noista kahden vaikutuksista jo tarpeeksi tietoa, esim. juuri metsästyöskäyttöön alueen metsästäjille yms.
- Yleisesti tuulivoima on hyvä asia, mutta se riippuu siitä miten se toteutetaan. jakautuvatko hyödyt ja haitat tasaisesti vai tuleeko joillekin vain haitat.
- Luonnon rauha ja kauneus ovat asioita miksi täällä asun, tuulivoiman takia nämä asiat menetetään.
- Tiedän kokemuksesta, että ääni vaikuttaa mahaani. Merkatkaa haittoihin 3 x ääni.
- Rakentaminen häiritsee monta vuotta luontoa ja eläimistöä alueella. Ei tarvitse metsästä enää alueella. Marjastus on myös turhaa, kun maastot sotketaan.
- Kys.14: Vaikutus alueen työllisyyteen: Rakennusaikana kyllä, sen jälkeen ei. Lisäksi työvoima tulee muualta, asennukset ja pystytykset hoidetaan ei-paikallisten yritysten avulla. Vain pieni osa (lumiauraus tms.) tulee lisäämään alueen työllisyyttä. Kys.15: Liikennöinti lisääntyy ja saastuttaa. Myllyjen huolto vaikeaa ja kallista. Ei Suomessa ole edes palo- tai nostokalustoa, jos huipulla ongelmia. Kys.16: Energiantuotannon hiilidioksidipäästöjen väheneminen: Ei pidä paikkansa, kun valtavat metsät (hiilinielut) tuhoetaan koko alueelta. Rakennus ja ylläpito todella kallista. Kys.18: Tässä kunta ahnehtii näitä "jättihankkeita" tajuamatta kokonaisvaikutuksia. Vuokra maanomistajille ehkä hyvä täky, kuka korvaa rakennusinfraan poiston maastosta 20-25 v. kuluttua? Ei puhuta sadoista tuhansista vaan kymmenistä miljoonista. Eikö Suomen pitänyt kasvattaa lisää hiilinielujä eikä tuhota jo olemassa olevia? Pilataan Pohjois-Suomi.
- Olen tutustunut norjalaisten tekemään tutkimukseen, josta ilmenee kuinka myllyt levittävät ympäristöön mikro- ja nano-muovipäästöjä, jotka sisältävät bisfenoli H:ta, joka tuhoaa luonnon eläimet ja ihmiset. On todella edesvastuutonta rakentaa tuulivoimaa.
- Päästöjä ei oteta huomioon valmistuksista eikä metsään ajetuista betonimääristä. Betonin hiilijalanjälki.
- Ihmettelen, miksi voimaloita pitää sijoittaa sinne, missä niistä on haittaa.

7 Yleisnäkemykset hankkeesta

19. Valitkaa mielipidettänne parhaiten kuvaava vaihtoehto seuraavista väittämistä.

24. Haluatteko kommentoida tuulivoimaloiden sijoittelua alueilla (Kartta 2)?

- Tälle hetkelläkin olemassa olevat tuulivoimalat pilaavat maiseman ja elämän niiden ympärillä.
- 5 km etäisyys asuinrakennuksiin.
- Ei voimaloita.
- Etelä-Suomi on soveliaampi vaihtoehto.
- Mie voin otta myös omalle pihallekin voimalan.
- Tuulivoimaloita ei tule sijoittaa lainkaan Kaisavaarasta länteen, sillä siellä etäisyys asutuksiin on pienin (Palovaara, Sattajärvi).
- Merituulimyllyt on paras ratkaisu.
- Jos hanke toteutuu niin Martimon kylää lähinnä olevat voimalat pitää jättää rakentamatta.
- Ei tuulivoimaa länsirajalle.
- Kaikki alueelle suunnitellut voimalat tulee toteuttaa, koska omavaraisuutta tarvitaan.
- Ei yhtään myllyä minnekkään!
- Osa myllyistä on mielestäni sijoitettu toteuttamiskelvottomiin paikkoihin
- Periaatteessa tuulivoima on hyvä asia, kun otetaan huomioon paikalliset asukkaat. Martimon tuulivoimapuisto
- Matka asutukseen pitää olla vähintään 5 km.
- Voimalat 33,27,28,64,65,34,35,36,37 tulevat liian lähelle ja niiden yhteisvaikutus alueelle on suuri. Lisäksi hankkeen kokonaisvaikutus luontoon ja asuinympäristöihin ym. yhdessä muiden suurten tuulivoimahankkeiden kanssa on erittäin vaikeasti arvioitava, mikä korostaa varovaisuutta hankkeen laajuudessa.
- Kitkiäisvaara on liian lähellä asutusta, valtakunnan rajaa ja maisema-arvoja, osin myös Karhakkamaa.
- Kivijärven ja Varajärven vastaiset voimalat noin 10 kpl tulisi poistaa tästä suunnitelmasta ja/tai VE2 50 voimalan pohjilta saattaisi mennä läpi kaavakäsittelyssä.
- EI YHTÄÄN VOIMALAA.
- Toivottavasti havainnekuvia tuullaan esittämään pian. Luulen että kaikki eivät hahmota mistä on oikein kyse.
- Kovasti vastustan Korttovaaran Kallion viereen suunniteltua Tuulimyllyä.
- Tornio-Ylitornio-Tervola alueelle on suunnitteilla useita tuulivoimahankkeita. Hankkeet tulisi jäädyttää määräajaksi ja tutkia tarkasti hankkeiden vaikutukset ympäristölle niiden toteutuessaan.

- Laittakaa tuulimyllyt rannikolle!
- Kaikki on väärässä paikassa. Enkä kyllä osaa osoittaa mitään paikkaa tällaisille vihreän unelman hankkeille.
- Voimalat tulisi sijoittaa meren rantaan ja Etelä-Suomeen. Esimerkiksi Helsinki ja Salpausselkä olisivat mainioita kohteita. Lisäksi Torniossa Suensaari voitaisiin ottaa tuulipuistoksi.
- Karhakkamaan ja Martimon - kuten kaikki Tornionlaaksoon näkyvälle paikalle - suunnitellut voimalat tuhoavat totaalaisesti lähitulevaisuuden elinkeinot, jotka perustuvat matkailuun (koko palvelulinkeinojen kokonaisuus) ja sen laajaan palvelulinkeinoverkostoon. Tornionlaakso on alue, jonka lähitulevaisuuden matkailun sivistyneet vaativat ja kriittiset asiakkaat ovat jo maailmalla olemassa. Itsetuntoinen paikallinen väestö menettää arvokkaan kotiseudun.
- Kaikki saa jäädä pystyttämättä
- Hankealue kauemmas järvistä ja lammista. Myllyjen korkeus matalammaksi. Eläimille suunniteltava rauhoitettu alue.
- Minusta suunnitelma on hyvä.
- Mielellämme otamme voimalan vastaan omalle palstallemme, sopimus tehty ja päivitettykin jo.
- Haluaisin voimalan omaan metsäsarkaan No 26.
- Kartta 2 liian epätarkka jotta voisi tehdä em. johtopäätöksiä.
- Liian paljon ja liian laajalla alueella. Eivät sovellu alueelle!
- Raanujärvi projekti sai tulla koska sähkönhinta nousee koko ajan. Oma-varaisuutta sai nostaa? Puolustusvoimat torppasivat sen kyllä. Natoon meno nopeuttaa sitäkin projektia.
- Voisko vähempi määrä riittää
- Alue ja Lappi yleensä on muuttumassa tuulimyllypuistoksi. Suomen metsiä haukutaan usein puupelloiksi, mutta se on monin verroin parempi kuin suunta mihin Lapin ja Tornionjokilaakson vaarat on muuttumassa. Eli ollaan uhraamassa lapin kauniit maisemat etelän sähköautobuumiin. kannatan tuulivoimaa mutta myllyt pitää tehdä merelle ja lakeuksien pelloille jolloin ei tuhota Suomen metsävarallisuutta ja metsäluontoa.
- En halua suurta voimalaa lähialueelleni. 2000- luvun puoli välissä on tehty tutkimuksia, mutta haluan nykyaikaisempia tutkimuksia pitemmältä ajalta. Rakenteet ovat suurentuneet sitten 2015. Onko laskelmat tehty näille suurille rakenteille ja näin suurille voimaloille? Onko alueella huomioitu ja tehty laskelmat alueen linnustoon, eläimistöön ja tuulen pyörteiden ja voimakkuuksien arvioista? Kuka on laskelmat on tehty? Kuka on suunnitellut voimaloiden paikat? Onko niistä tarvittavat mittaukset tehty? Missä ne on nähtävänä?

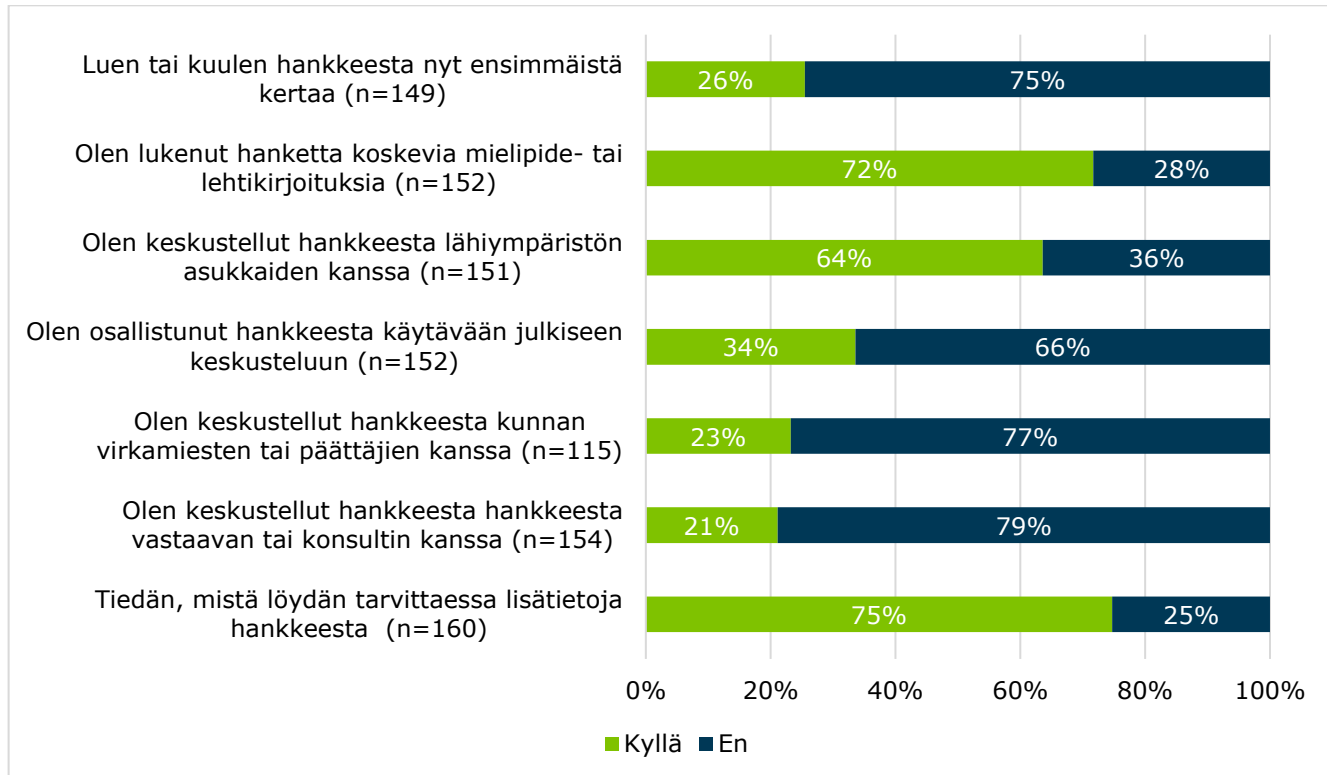

- Vapaa-ajan asunto sijaitsee Tornion kaupungin Kivijärven eteläpään länsirannalla. Tuulivoimala-alueen koillisnurkkaukseen suunnitellut voimat olisivat alle 2 kilometrin etäisyydellä lomanviettopaikastani, joten haluan, että näiden voimaloiden (2-3 kpl) rakentamisesta luovuttaisiin ja poistettaisiin kaavasta jo hankesuunnittelun tässä vaiheessa. Kyselyssä ilmenee, että 2 kilometrin säteellä sijaitsevat 3 vakituista asuinrakennusta ja 36 lomarakennusta. Yllä mainittujen voimaloiden (2-3 kpl) poisto kaavasta vähentäisi suurimmalta osin lomarakennusten määrää 2 km säteellä. Monessa tuulivoimahankeen YVAssa dB mittaukset ovat lähtökohtana, ei niinkään etäisyys. Decibelien suuruus (arvot eri päivisin ja öisin) ovat myös Ympäristöministeriön ohjeistuksessa hankkeille ja dB-arvot on huomioitu hankkeissa/kaavoissa. Tästä johtuen, pidän merkittävänä, ettei tällaista simulointia ole tehty Martimon alueella ja olisi myös tuotu meille kommentoitavaksi. Näin on tehty Rannikko-Pohjanmaan hankkeissa, näissä myös etäisyydet on huomioitu.
- Voihan niintä myllyjä asentaa myös meidän maille.
- Voimalat 10, 13, 19 ja 37 liian lähellä mökkiläisten rakennuksia ja ne on rakennettava kauemmas mökkiasutuksesta, koska tuolta alueelta löytyy asumattomia hehtaareita ihan yllin kyllin. Ihmettelenkin, että miksi voimalat pitäisi väkisin tuoda ihan mökkiläisten nurkalle.
- Sijoittelu on tehty ottamatta yhteyttä kaikkiin maanomistajiin. En voi vaikuttaa asiaan millään tavalla enää tässä vaiheessa. Alkupään suunnittelu ei ole ollut avointa, eikä ole perusteltu miksi juuri tietyille paikoille on haluttu sijoittaa tuulivoimalat. Muitakin halukkaita vuokraajia olisi ollut, joilla on samalla korkeudella maata. Suhtautuminen hankkeeseen olisi varmaan myönteisempää paikallisten taholta, jos edut ja haitat jakautuisivat tasaisemmin. Maisema- ja äänihaitat tulevat kaikille lähistöllä oleville. Lisäksi liikenne voi lisääntyä jos tie menee oman metsän läpi ja alueelle voi tulla paljon erilaista kulkemista ja roskaamista.
- Voimaloita ei tule sijoittaa Lapin metsiin.
- Minusta on todella outoa, että ollaan valmiita kaatamaan metsät valtavaa tieverkostoa varten. Myllyt eivät ole kovin lähellä toisiaan joten vievät ison alueen, jonne pitää rakentaa kattava tieverkosto. Kuin valtava teollisuusalue keskellä metsää. Merellä kaikki em. häiriöt eliminoidu, sinne niitä pitäisi laittaa.
- Koko hanke on vahingollinen eikä tuotto ole kuin alle kolmekymmentä % kerrotusta tuotantomäärästä.
- Ei pitäisi rakentaa 5 km lähemmäksi asutusta.
- Kaikki hankealueen pohjoispuolella olevat voimalat ovat liian lähellä asutusta.
- Susivaarantien pohjoispuoli ok.

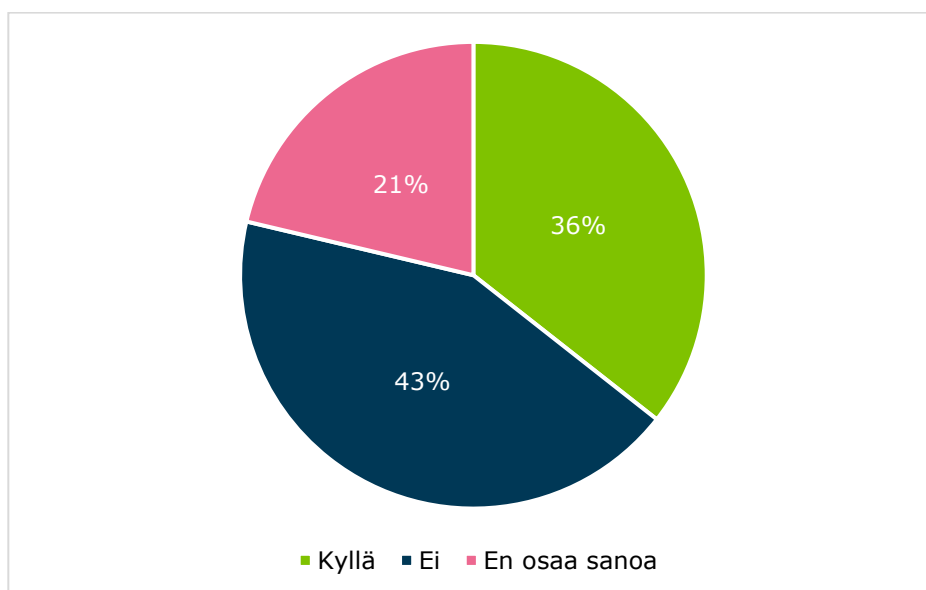

8 Tiedonsaanti hankkeesta

25. Oletteko saaneet tietoa Martimon tuulivoimahankkeesta tai osallistunut hankkeesta käytävään keskusteluun?

26. Onko hankkeesta mielestänne tiedotettu riittävästi? (N=160)

27. Mistä asioista haluaisitte saada lisää tietoa?

- Siitä koska tällainen hölynpöly homman lobbaus lopetetaan.
- Kaikesta.
- Etenemisestä vaihtoehtoista. Rehellisiä vaikutusarvioita. Selkeät havainnointi kuvat 3D mallinnuksena.
- Asioita valmistellaan hiljaisuudessa eikä tiedoteta asukkaita tarpeeksi kattavasti. Maanomistajille lähetetyssä tiedotteessa oli jopa väärä linkki tähän kyselytutkimukseen. Tietoa pitää koko ajan hakea itse aktiivisesti ja säännöllisesti tarkistella kaupungin sivuja löytääkseen tietoja jotka on myös ripoteltu eri paikkoihin jolloin ajan tasalla pysyminen on vaikeaa.
- Kuka ottaa hoitaakseen tuulivoimaloiden rakentamisen ja operoinnin? Miksi kaupunki ei vaadi riittäviä takuita voimaloiden purkamiseen? Nykyisin maanomistajille luvatut takuut eivät kata lähellekään voimaloiden ylärakenteiden purkamista betoniperustuksista puhumattakaan. Onko 300 metriä korkeiden noin 70 voimaryhmittymän meluvaikutuksia mitattu jossain päin maailmaa usean vuoden ajalta?
- Kun voimalan käyttöikä päättyy, mihin purettavat voimalat sijoitetaan? Rakennetaanko uusia tilalle?
- Että miten tätä hanketta voi valittamalla estää.
- Ympäristövaikutuksista sekä vaikutuksista eläimiin ja ihmisiin.
- Vaikutuksesta ihmisen terveyteen.
- Suunnittelusta ja sen etenemisestä. Luontokartoituksista, asukkaiden huomioinnista, matkailijoiden näkemysten huomioinnista.
- Kaikki on saatavilla.
- Todellisista terveysvaikutuksista alueella asuville ihmisille ja eläimille. Miksi esim. Saksassa luovutaan tuulivoimaloista.
- Tieverkosto, tehonsiirtoreittien suunnittelu
- Tulevasta tieverkosta ja sen käyttömahdollisuudesta haluaisin lisätietoa.
- Hankkeen järkevyydestä.
- Erillisten suurten hankkeiden yhteisvaikutuksista, kansainvälisistä kokemuksista 10 MW voimaloista, kv. nyky- ja tulevaisuuden suuntauksista tuulivoiman suhteen, tuulivoiman aiheuttamista haitoista tehdyistä tutkimuksista, äänimallinnuksista ja niiden perusteista, havainnekuvista, perusteista sille, miksi hankkeelle ei vaadita ympäristölupaa,
- Koko hankkeesta ja aikatauluista, sekä siitä miten hankkeeseen voi vaikuttaa. Alueen asukkaita tai mökin omistajia olisi pitänyt lähestyä henkilökohtaisesti.
- Kaava-alueen kulku (tie) Hirsimaantietä en kannata. Teiden käyttö muuttuu enemmän yleisen tien luonteiseksi. kuka hallinnoi tietä, maksaako

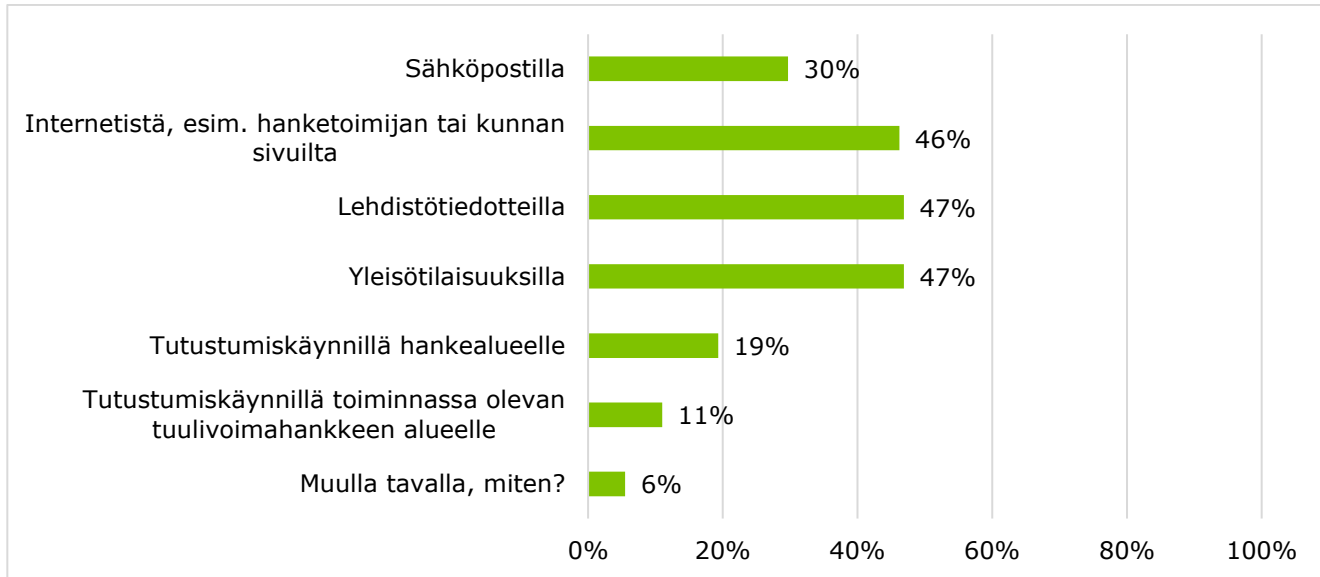
tuulivoimayhtiö korvausta kuten kiinteistöjen omistajat tiekunnan osakkaana, tien rakentaminen ei ole riittävä yhtiön panostuksena koska tiestä tulee pysyvä. Sama ongelma koskee myös Fingridiä joka käyttää tietä, käyttäjiä ovat myös metsäyhtiöt, kuljetus- ja urakoijatoimijat ja muuten yleisen tien käyttäjät. Vaikuttaa että tiekunta ei pysty hallinnoimaan eikä perimään kuvatuissa olosuhteissa tienkäyttäjämaksuja.

- Voimaloiden haitoista ei puhuta koskaan. Miten käy kun elinikä loppuu voimalalla? Kuka maksaa purun?
- Edelleen esim. kaikki Hosiojärven kiinteistöjen omistajat ei ole saaneet mitään virallista tietoa.
- Miten tuulimyllyjen perustukset rakennetaan? Tapahtuuko maa-ainesten murskausta paikanpäällä? Kun siellä tapahtuu pohjien rakentamista (tiet ja tuulimyllyt), niin kaikenlainen eläimistö kaikkooa paikalta.
- I wish for all the information to be provided in english as well as in finnish.
- Miksi pilataan Suomen sisäosat turhilla vispilöillä. Laittakaa ne rannikolle, siellä tuuloo aina.
- Hankkeen terveydellisistä ja luontoon liittyvistä vaikutuksista
- Vihreyttä jos haetaan, niin kaiken tämän rakentamiseen kuluvan energian ja päästöjen oikeat määrät? Tuottoahan nämä hetken toki tekee. Myllyjen ikähän on aika lyhyt. Mitä niille myllyille ja perustuksille sekä tiestölle tehdään purkuvaiheessa, ja kuka sen maksaa? Se konkan sopivasti tehnyt myllyfirmako? Kuntalaiset tässä tulee turpaan saamaan. Paskotaan maisemat kymmeniksi vuosiksi ja sitten vielä purkulasku läpsähtää maksettavaksi. Ei tule verotuloja silloin enää.
- Miten voisi vaikuttaa, ettei hanke toteutuisi.
- Tiedotus on tarkoitushakuista. On syytä tutkia, ovatko myös virkamiehet toimineet vastuunsa (ei pelkästään lyhyen tähtäimen talouden) mukaisesti. Tulemme varmasti käymään asian myös jälkikäteen tarkasti läpi. On kyse meidän elämästämme - ja tulevien sukupolvien elämästä.
- Kenen idea tämäkin on ollut?!
- Koska ja mistä Tornion kaupunki kaavoittaa rauhoitettua elintilaa eläimille? Onko kaupunki keksinyt mitään muita ideoita rahoittaa toimintaansa? Onko kaupunki valmistautunut ostamaan arvonsa menettäviä lähialueita?
- Myllyjen paikat, aikataulut
- Tiesuunnitelma, koska kuljen Korttovaaran kautta metsäpalstalleni ja kämpälle.
- Sähkönsiirtoreitit-
- Hankkeen etenemisestä.

- Itseäni koskien huomattavasti tarkempi kartta olisi hyvä, että näkisi missä hankeraja kulkee.
- Aikatauluista, tiestöverkostosta, toteutumismahdollisuuksista.
- Missä vaiheissa ollaan menossa. Koska käynnistyy ja paljonko on sopimuksia saatu tehtyä.
- En tarvi.
- Miksi tämä alue on valittu? Kuka on suurin suurin sähkönkuluttaja tälle tuulisähkölle? Kenelle sähkö myydään?
- Tehdyistä mittauksista, pyörteistä, eläimistä, lapojen äänialloista. Kuinka huomioitu ulkomailta saadut kokemukset? Lähialueen maanomistajille maksettavista korvauksista, tuulenottoalueen korvaukset? Onko lähialueen maanomistajille ilmoitettu hankkeesta? Kuka tehnyt alueen suunnitelmat etc. Tehdäänkö mittauksia ja tarkastuksia jälkeinpäin?
- Decibelimittaukset.
- Tulevat tieyhteydet vaikuttavat merkittävästi ja askarruttavat koska niistä ei ole varmaa tietoa vielä (sijainti, vuokratulot/korvaus, kunnossapito ym.). Tarkempi kartta-aineisto on tarpeen.
- Koska en asu vakituisesti kyseisellä alueella, niin tietoa ei varise toispaikkakuntalaisille paikallislehtien, -uutisten tai muun keskustelun mukana. Kysyessäni keväällä -22 paikalliselta Ylitorniolaiselta, joka hallinnoi alueen mökkitietä tästä hankkeesta, niin ei hänelläkään tuntunut olevan tietoa. Tornio ilmeisesti tiedottaa lakisääteiset meille toispaikkakuntalaisillekin ja Ylitornio on sitten oma juttu, kun hanke ei ole Ylitornion puolella eikä verotuloja tule kassaan.
- Olisi mielenkiintoista saada enemmän realistisia havainnekuvia hankkeesta ja tietoja korvauksista.
- Maanomistajille tulevista korvauksista. Kertakorvaukset eivät ole hyvät, vaan vuosittaiset korvaukset indeksisidottuina. Teiden ja muiden rakennelmien tarkasta sijainnista.
- Kuinka pitkällä prosessi on. Kuinka todennäköistä sen toteutuminen on. Alueelle jääminen ja yrityksen perustaminen riippuu siitä tuleeko tänne tuulivoimaa. Jos on varmaa, että tulee muutan pois.
- Sijoittelusta ja maanvuokraustavoista/ hinnoista.
- Melu, välke, todelliset kulut elinkaaren ajan. Metsien hävityksen vaikutukset, myös lintuihin ja riistaeläimiin.
- Rehellisyyttä hankkeen ympäristövaikutuksiin.
- Hankkeesta ei mitään havainnekuvia. Hankkeen tulevista 10 Mw voimaloista ei vielä tietoa, ei maalle rakennettu.

28. Miten haluaisitte saada lisää tietoa hankkeesta? (N=145)**Muulla tavalla, miten?**

- Radiossa.
- Sosiaalinen media esim. Kuvattuja juttuja ns. Mini uutiset.
- Postissa.
- Kirjeellä.
- Postitse.
- Visualisointi/maisemaupotus olisi toki havainnollistava kun on kyse näin isosta hankkeesta, drone?
- Yhteisillä kokouksilla, joissa mukana maanomistajat ja yhtiön edustajat.
- Kirjeellä.

9 Muita huomioitavia asioita**29. Mitä asioita toivoisitte otettavan huomioon hankkeen suunnittelussa (esim. vaikutusten arviointi, tuulivoimaloiden, sähkönsiirto-reittien ja huoltoteiden sijainti)?**

- Kuopatkaa koko hanke.
- Alueen asukkaat ja niiden viihtyisyys kotona.
- Tuulivoimaloista syntyvä ongelmajäte.
- Riittävät etäisyydet asunnoista.

- Pois vähättelevä haittojen arviointi. Suunnittelussa ja tiedotuksessa tulee selkeästi näkyä, kuinka korkeille paikoille voimaloita suunnitellaan. Etäisyydet asuntoihin 5 km päähän. Suunnittelu havainnoinnissa tulee myös näkyä myös muut suunnitelmat ja olemassa olevat voimalat jotta kokonaiskuva selviää ihmisille.
- Kaikki viimeaikainen kansainvälinen tutkimus tuulivoimaloiden haittavaikutuksista. Haluaisin myös tietää keneltä voi vaatia vahingonkorvausta kun asuinympäristö pilataan tuulivoimaloilla ja kiinteistön arvo nolllaantuu.
- Ympäristölupa hakemus kyseiselle alueelle!!
- Alueen asukkaiden mielipiteet, ei niiden ihmisten, jotka asuvat kaukana alueelta.
- Turha hanke, suunnittelu voidaan lopettaa.
- Lähistöllä asuvien oikeutetut terveyshuolet, vaikutukset metsästyksen ja marjastuksen sekä metsätalouden harjoittamiseen. Vaikutukset maisemaan. Tornion kaupungin tulisi vaatia riittävät takuut tuulivoimaloiden purkamiseen, sillä jos tuulivoimayhtiö ja maanomistaja ei niitä maksa, ne tulevat kaupungin maksettaviksi. 200 kpl tuulivoimalaa Tornion alueella * 300.000 euroa per voimala= 60 mio euroa.
- Ottakaa ihmiset ja luonto huomioon
- Ihmisen terveyteen liittyvät asiat.
- Alueen virkistys- ja matkailukäyttö. Alueen asukkaiden ja yrittäjien mielipiteet. Vaikutukset kasveihin, eläimiin, luontoon, ihmisiin, maisemaan, terveyteen, talouteen, alueen vetovoimaan ja matkailuun alueella.
- Kaikki saatavilla ei muutako rakentamaan ja mahdollisimman nopeasti.
- Ei rakenneta, niin ei tartte ottaa mitään huomioon.
- Toteuttakaa hanke jossakin muualla
- Aiemmin mainitut teiden ja siirtoreittien linjaukset.
- Ei tarvi rakentaa mitään lappia on tarpeeksi ryöstetty.
- Huoltoteiden sijainti, että niistä hyötyisivät myös paikalliset asukkaat ja loma-asukkaat.
- Vaikutukset alueen ihmisiin, eläimiin, luontoon.
- Kaikki edellä mainitsemani asiat.
- Paikallisten asukkaiden huolen laajan hankkeen vaikutuksista luontoon ja elinkeinoihin sekä kiinteistöjen arvoihin.
- Vaikutusten arviointia laajasti koko alueelle ja vaikutusta erityisesti alueen ihmisiin.
- Korvausasiat on oltava riittäviä, pakkolunastustaksat eivät riitä. ylipäättään mitään ei ole esitetty korvauksista.

- Pienemmän VE2 esiintuonnin.
- Maisema ja luonnon haitat.
- Alue ulottuu liian lähelle asutusta ja myllyjen määrä ja koko on kohtuuton.
- Miksi vaikutusten arvioinnissa oli vain tietyt eläin- ja kasvilajit huomion arvoisia?
- Paikalliset ihmiset, ympäristö ja luontokato.
- Ei edes toteuttaa koko hanketta.
- Vaikutusten arviointi, tuulivoimaloiden määrä ja sijainti.
- Tulisi ottaa huomioon alueen asukkaiden ja virkistyskäyttäjien mielipide sekä Tornion matkailu.
- Ajatelkaa ihmistä.
- Sekin varmaan selviää aiemmista kirjoituksista.
- Tornionlaakson kansallismaisema = kulttuurimaisema. Arvokkaan alueen arvon menetys lyhytnäköisellä pikkurahalla verrattuna jo lähitulevaisuuteen.
- Mahdolliset ekologiset ja luontoon vaikuttavat asiat.
- Eläinten hyvinvointi on tärkeää - ei pelkkä metsästys! Ottakaa huomioon eläinten elämis- ja lisääntymismahdollisuudet sekä kulkureitit.
- Sähkönsiirtoreittien maa-alueesta maksettavat korvaukset maanomistajille pitää olla samalla tasolla kuin hankealueen korvaukset. Nykyinen kertakorvaus pakkolunastuksella on riistoa ja eriarvoista.
- Kaikkia edellä lueteltuja asioita.
- Mahdollisimman vähän turmellaan luontoa ja pahoitetaan asukkaiden mieltä.
- Vaikutuksien arviointi.
- Mielestäni edelleenkin, alue sopii hyvin tuulivoiman käyttöön. Haittavaikutukset todella pienet, lähes tulkoon olemattomat. Alue saadaan hyötykäyttöön.
- Huoltoteiden sijainnit mahdollisimman vähän luontoon kajoavia. Sähkönsiirtoreitit, niistä se helpoin rakentaa on OK.
- Tavanomaiset suunnitteluperiaatteet, ettei kenellekään aiheuteta kohtuutonta haittaa, koskee varsinkin sähkönsiirtoreittien rakentamista.
- Tiedottaminen!
- Tiet palvelisivat metsäteollisuuden tarpeita mahdollisimman hyvin sekä metsästystarpeita tarvitsevia tiestöjä.
- No sitten jos tämä etenee niin minulla olis teille kalliomursketta 500 m päässä hankealueesta.
- Miksi niin monta suurta puistoa Torniojokilaaksoon?

- Martimon tuulivoimahankkeen suunnittelussa pitää huomioida vaikutusten arviointi etukäteen sekä useamman kerran tulevaisuudessa esim. 3 vuoden välein. Tuulivoimaloiden, sähkönsiirtoreittien ja huoltoteiden sijainti, kunnostus ja huolto, jääkö ne lopulta kunnan tehtäväksi, johon kiinteistöveron hyöty menee. Entä arvio yrityksen varmuudesta, ja mitä tapahtuu, mikäli yritys tekee konkurssin, tulojen pienentyessä? Tehdyistä mittauksista, pyörteistä, eläimistä, lapojen äänialloista. Kuinka huomioitu ulkomailta saadut kokemukset? Lähialueen maanomistajille maksettavista korvauksista, tuulenottoalueen korvaukset? Onko lähialueen maanomistajille ilmoitettu hankkeesta? Kuka tehnyt alueen suunnitelmat etc Tehdäänkö mittauksia ja tarkastuksia jälkeinpäin?
- Vapaa-ajan asuntoni sijaitsee Tornion kaupungin Kivijärven eteläpään länsirannalla. Tuulivoimala-alueen koillisnurkkaukseen suunnitellut voimat olisivat alle 2 kilometrin etäisyydellä lomaviettopaikastani, joten haluan, että näiden voimaloiden (2-3 kpl) rakentamisesta luovuttaisiin ja poistettaisiin kaavasta jo hankesuunnittelun tässä vaiheessa. Kyselyssä ilmenee, että 2 kilometrin säteellä sijaitsevat 3 vakituista asuinrakennusta ja 36 lomarakennusta. Yllä mainittujen voimaloiden (2-3 kpl) poisto kaavasta vähentäisi suurimmalta osin lomarakennusten määrää 2 km säteellä. Monessa tuulivoimahankeen YVAssa dB mittaukset ovat lähtökohtana, ei niinkään etäisyys. Decibelien suuruus (arvot eri päivisin ja öisin) ovat myös Ympäristöministeriön ohjeistuksessa hankkeille ja dB-arvot on huomioitu hankkeissa/kaavoissa. Tästä johtuen, pidän merkillisenä, ettei tällaista simulointia ole tehty Martimon alueella ja olisi myös tuotu meille kommentoitavaksi. Näin on tehty Rannikko-Pohjanmaan hankkeissa, näissä myös etäisyydet on huomioitu.
- Haluaisin ehdottomasti, että myös muita vaihtoehtoja kuin Hirsimaan-tieyhteys tutkittaisiin. Hirsimaantie on paikoin huonokuntoinen ja käyttäjiä on joka lähtöön ja paljon. En toivoisi, että liikenne tästä enää lisääntyy. Pidän kuitenkin tien varrella sijaitsevia omia ja sukuni palstoja erittäin arvokkaina monesta eri syystä. Pelkään parannetun ja leveämmän tien myötä varmasti kasvavaa jopa "asiatonta" liikuskelua alueella (esim. roskaaminen, tulistelu) sekä olen kuitenkin huolissani tien kunnossa pysymisestä / korjausvastuista sekä -kuluista, jotka eivät saa langeta tien käytön lisääntymisen myötä tulevaan tiekuntaan (?) kuuluville maanomistajille. Myös sähkölinjoista ja teistä tulee maanomistajien saada reilu kertakorvaus tai kunnollinen vuokratulo. Vaikutuksen arvioinnista puhuttaessa tulisi myös varmistaa / taata, että kun joskus tuulivoimalat puretaan niin niiden tilalle (hyville perustuksille) ei aleta rakentamaan mitään muuta rakennusta / rakennelmia! Alueesta ei missään nimessä voi antaa tulla teollisuusalueen kaltaista nyt tai

tulevaisuudessakaan. Rakennusvalvonnan tulee tästä ottaa tiukka kanta jo nyt kirjattavaksi.

Vielä vaikutuksen arvioinnista huomautan, että siinä tulee huomioida kaikkien mahdollisten tulevienkin tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutus!

- Koska toivomuksia kysytään, niin aloitetaan toivomalla kunnollisia dokumentteja. Päivitetään tiedot yhtäläiseksi joka paikkaan. "Postimerkin" kokoiset kartat (huijausta). Mikäli haluat tarkempia ja yksityiskohtaisempia tietoja, niin silloin täytyy olla internet käytettävissä ja taitoa hakea parempaa tietoa/-kuvia. Tähänkin dokumenttiin olisi sellaisen saanut, jos olisi haluttu. Myös kaikki nuo asiat 29. kohdassa ovat lisätietojen toivelistassa.
- TIET. Teiden sijainnista ei ole vielä tietoa, joten siihen on vaikeaa ottaa kantaa. Tien käytöstä pitäisi saada korvausta käytön merkittävyyden mukaan, pelkkä kunnostus ei riitä. Liikenne saattaa lisääntyä paljonkin yksityistiellä, mikä ei ole maanomistajan etu varsinkin kun pitää huolehtia tiestä. En haluaisi metsieni läpi meneville teille yhtään enempää liikennettä kuin siellä jo on. Tuleeko oheistoimintaa ja houkutteleeko isompi tie paljon satunnaisia kulkijoita alueelle ja mahdollisesti esimerkiksi roskausta tai marjastusbisnestä. Toisten tiellä kulkemisen ei pitäisi olla järjestettyä ja laajamittaista toimintaa kiinteistön omistajien kustannuksella, vain jokamiehen oikeuksien käyttämistä varten.

Liikenneturvallisuuteen en sinänsä osaa ottaa kantaa koska eiväthän ne ole julkisia teitä. Entä sen jälkeen, kun tuulivoimatoimintaa ei enää ole, nousevatko maanomistajien kustannukset isomman tien myötä?

TULEVAISUUDEN KÄYTTÖ. Pitää saada vakuus siitä, että rakenteet lopulta puretaan ja että paikka ei muodostu teollisuusalueeksi myöhemmin. Maisema on joka tapauksessa muuttunut.

HYÖTYJEN TASAPUOLINEN JAKAANTUMINEN. Maanomistajalle on tärkeää metsätalous ja virkistys. Vuokrasopimuksen tehneet saavat paljon taloudellista hyötyä. Ne jotka eivät eivät vuokraa saavat vain haitat, mutta ei tuottoa ja korvauksia. Kaikkien metsänomistajien pitäisi saada korvaus ja hyötyä tietyllä säteellä riippumatta siitä onko valittanut. On liian sattumanvaraista että ne joiden mailla itse voimat ovat saivat suurimman san hyödyistä.

AVOIMUUS JA TASAPUOLISUUS. Kaupungille tulee tästä verotuloja, joten se on asianosainen asiassa. Pitäisi olla riippumattomia tahoja hoitamaan asiaa, ja kuten julkisissa hankinnoissa on periaatteena, kaiken täytyy olla avointa ja tasapuolista. Vuokrahintojen, tarjousten ja tuulimylyjen sijoittelun perusteiden olisi pitänyt olla avoimia. Neuvottelut pitäisi mielestäni aloittaa alusta puhtaalta pöydältä, jos tämä halutaan tehdä avoimesti ja tasapuolisesti. Koska minulle on lähetetty tämä kysely, minua kai pidetään jollain tavalla asianosaisena. Haluaisin nähdä myös luettelon

asianosaisista. Minuun ei ole kuitenkaan otettu mitään yhteyttä suunnittelun alkuvaiheessa, joten haluaisin tietää mikä on tämän kyselyn tarkoitus tässä vaiheessa?

MELU. Huomioidaanko meluhaitassa muukin käyttö kuin asuminen. Melu vaikuttaa luontokokemukseen ja haittaa mahdollista tulevaa turismi- / virkistyskäyttöä. Ääni kulkeutuu melko kauas.

- Maanomistajille ei rajoitteita maidensa käyttöön. Asutusten läheisyyttä pitäisi välttää.
- Luonto, eläimet ja ihmiset. Alueelta katoavat asukkaat ja yrittäjät, jos tuulivoimaloita tulee, puhumattakaan mökkeilijöistä.
- Häiriöt myös rajatun alueen läheisyydessä. Kosteikkoalueiden lintulajien kartoitus/ suoja-alueiden suunnittelu/ varautuminen.
- Käytetään mahdollisimman paljon jo olemassa olevia tieuria (tottakai niitä täytyy peruskorjata).
- Asiallinen vaikutusten arviointi (sisältää riittävät tiedot "kaikesta").
- Vaikutusten todellinen laita. Se ei puolueelliselta konsulttitoimistolta synny, sillä heidän tehtävänsä on lobbailla tämä läpi. Raha ratkaisee, tiettyt kunnat ns. köyhiä muuttotappiokuntia niin tartutaan jokaiseen täkyyn. Missä on sosiaalinen vastuu tulevaisuudesta?
- Ihmisten tulevaisuus, samoin luonnoneläinten, koko seudun tulevaisuus.
- Paikallisten asukkaiden huomioon ottaminen.
- Ympäristöluvan piiriin! Miksi päättäjät pelkäävät tätä, kun lähes kaikki toiminta tarvitsee ympäristöluvan.
- Voimaloiden elinkaari ja kierrätettävyyys. Huoltoteiden sijainti, leveys, materiaalit teiden rakentamiseen, maaston tuhoutuminen...

30. Mitä muuta haluaisitte vielä tuoda esille hankkeeseen liittyen? Voitte myös antaa palautetta tästä kyselystä.

- Hyvä kysely. Onko tässä otettu huomioon sitä, että tämän hankkeen ympärille on suunnitteilla 5-6 muutakin tuulipuistoa. Laskin että, jos kaikki toteutuisivat olisi myllyjä n. 215 kpl onko se liikaa jo?
- Kysymyksen 19 osioon: "Tuulivoima sinänsä on kannatettavaa, mutta ei sovellu Martimon hankealueelle", ei voi vastata. Koska se ei ole kannattavaa eikä se sovellu Martimon hankealueelle.
- Tämäkin kysely oli ilmeisesti tarkoituksella piilotettu kunnan sivujen syövereihin niin että tavallinen ihminen ei niitä löydä. Näitä hankkeita vaivaa aina salamyhkäisyys, alueen asukkaita vähättelevä ja hyötyjä liioitteleva lähestyminen.
- Mitenkä hanke työllistäisi paikallisia urakoitsijoita?

- Jäitä hattuun Tornion päättäjille. Otatte hirvittävän riskin, jos annatte luvan sadoille sellaisille voimaloille, joiden vaikutuksia ei varmasti tunneta.
- Miten tavallinen ihminen voi valittamalla kaataa hankeen. Siitä pitää antaa tietoa, miksi ei ole annettu.
- Luonnon tuhoaminen näin laajasti useamman voimala-alueen voimin on rikollista.
- Tuulivoimapuistot eivät olet hyviä terveydelle.
- Alue on niin iso, että tätä pitäisi pohtia koko maakunnan tasollakin. Etenkin kun alueelle on keskittymässä lukuisia muitakin tuulivoimahankkeita. Alueesta on tulossa valtava teollisuuskeskittymä, maa- ja metsätalousalueen sijasta joka se nykyisin on.
- Hyvä kysely.
- Näissä kysymyksissä oli useita sellaisia kysymyksiä, että jos et kannata tuulivoimaa ja kuitenkin laitat rastin ruutuun, huomaamatta kannatat tuulivoiman rakentamista. Aivan perseestä nämä kysymykset.
- Lähellä asuvat ei ole myönteisiä asialle joka pitää ottaa huomioon
- Kiitos kyselystä, oli monipuolisesti otettu asiat esille.
- Kysymys 17 kohdan vain kolme ruksi vaihtoehtoa.
- Kysely on liian pitkä ja toistoa.
- Karttojen liittäminen sijainnin, rajojen, etäisyyksien, asianosaistietojen (kiinteistönumerot, olisi parempi mahdollisuus asemoitua hankkeeseen koko laajuudessaan.
- Tornion kaupungin yleiskaavassa on todettu loma-asutukseen sopivien vesistöjen vähäisyys haja-asutusalueella. Toivottavasti hanke ei pilaa vähäisten järvien loma-asumusten maisema- ja viihtyisyysarvoja liian massiivisella hankkeella.
- Tornion kaupungin tulisi kompensoida jollain tapaa myllyjen vaikutusalueella asuvia asukkaita, heillehän ne haitat jäävät.
- Toivoisin että kysely ja tiedonanto olisi myös englanniksi, ulkomaille asuville maanomistajille.
- Eiköhän tässä ollu jo aika paljon negatiivista. Positiivista en pysty kirjoittamaan. Näitä myllyjähän maailmalla puretaan kiihtyvää vauhtia ja haudataan maahan, miksi meidän pitäisi näitä alkaa rakentaa?
- Harvalla kaupungilla on yhtä paljon metsää. Pitäisi ymmärtää hankkeiden negatiiviset vaikutukset matkailuun ja virkistyskäyttöön eikä katsoa pelkkää verotuloa.
- Kysely on näennäisesti asiallinen. Kaikessa asiaan liittyvässä Tornion kaupunki on toiminut hyvin pinnallisen tiedon ja näkemyksen varassa. Näin merkittävästi nykyisyyteen, lähitulevaisuuteen ja tulevien sukupolvien elinkeinojen harjoittamiseen, asumisviihtyvyyteen vaikuttavassa

hankkeessa tulisi olla käytettävissä maan paras mahdollinen arviointikyky. Sijainti syrjässä tiedosta ja ymmärryksestä mahdollistaa mielivaltaisuuden. Kunnallispoliitikkojen ja valmiiksi liukastettujen viranhaltijoiden asiantuntemus ei riitä vakavassa asiassa.

- En halua alueelle tuulivoimaa.
- 1/10 alueen pinta-alasta riittäisi ja myllyt matalammiksi. Tässä mittakavassa ei ole järkeä.
- Ihan asiallinen kysely.
- Ilmoitelkaa hankkeen edistymistä (toteutumista) edelleen postitse ja internetin välityksellä.
- Kysely on hyvä, tulepa kanta selville, toivotaan myönteistä suhtautumista hankkeeseen.
- Hankealueen maanomistajille voisi tiedottaa aikatauluista ym., miten hanke etenee, kirje tavoittaa parhaiten. Kysely monipuolinen ja ihan OK.
- Suhtaudun periaatteessa myönteisesti tuulivoimaan, mutta sen sijoittelusta, vaikutuksista, maanomistajalle maksettavista korvauksista. Myllyjen alueiden, tiestön rakentamisesta. Niiden poistamiskustannuksista myöhemmin ja vastuista ei kerrota maanomistajille. Kaupunki on hankkeista vaiennut lähes tyystin.
- Kysely on hyvä informaatio maanomistajille ja mökkiläisille.
- On kai sitä ojat kaivettu avosoillekki että mettää kasvais.
- Kysymykset 5 ja 6 olivat ihmeellisiä. Asunto on 30 kilometrin päässä ja tuulivoimapuistohanke on omistamallani metsäalueella. Vaikea valita oikea vaihtoehto.
- Alue ja Lappi yleensä on muuttumassa tuulimyllypuistoksi. Suomen metsiä haukutaan usein puupelloiksi, mutta se on monin verroin parempi kuin suunta mihin Lapin ja Tornionjokilaakson vaarat on muuttumassa. Eli ollaan uhraamassa lapin kauniit maisemat etelän sähköautobuumiin. Kannatan tuulivoimaa mutta myllyt pitää tehdä merelle ja lakeuksien pelloille jolloin ei tuhota Suomen metsävarallisuutta ja metsäluontoa.
- Huonosti informoitu. Olen kuullut, että kaikki metsänomistajat eivät ole saaneet tietoa kyseisestä hankkeesta. Heitäkin asia koskettaa, koska he eivät voi saada omille maille tuulivoimalaa (tuulenottoalueen korvaus). Aluetta on informoitu, että se on 37 km Tornion keskustasta. Tällä tiedolla on annettu mielikuva, että alue on lähellä Torniota. Ensimmäisen kirjeen mukana ei tullut karttaa alueesta. Kirje oli hyvin epämääräinen, eikä kaikilla ole pääsyä annetuille nettisivustoille. Tästä hankkeesta tulisi tehdä kunnollinen informaatiotilaisuus, jossa tulisi olla tietoa kaikista korvauksista sekä mittauksista. Asioista tulisi kunnan ihmisten puhua avoimesti.

- Meidän maille voisi myös rakentaa myllyn.
- Lisäksi hieman vielä ajatuksen virtaa, joka tässä lopulta johtaa kysymyksenkin. Tällaiset hankkeet herättävät aina tunteen, että toiset hyötyvät paljon ja toiset vain kärsivät. Tilanne tuntuu vähän epäreilulta, vaikka tämän väistämättömän tilanteen kyllä ymmärtääkin. Perustelut miksi jonkun maanomistajan kanssa on sopimukset tehty jo aikaa sitten ja miksi toiselta ei ole edes kysytty halukkuutta? Minulla esimerkiksi on rakentamiseen soveltuvaa maata valtatievarressa (asutuksen yhteydessä) jolle en itse keksi käyttöä ja olen miettinyt voisiko siihen rakentaa majoitusta tai varastotilaa esim. juuri tuulivoimayhtiöiden ja työntekijöiden vuokra käyttöön. Tämä tietysti kompensoisi ajatusta, että vain hankealueen maanomistajat hyötyvät. Ja edelleen tästä ajatuksesta tuli mieleeni kysyä, että mihin tällaiset varastorakennukset sitten mahdollisesti tosiaan hankealueella rakennetaan ja kuinka isoja ne ovat? Luulisi, että noin monta myllyä tarvitsee isot huoltotarvikkeivarastot. Vai kulkeeko kaikki tarvittava aina korjaajien mukana?

- Nyt kunnissa on menossa tuulivoima-aikakausi, jolloin ne pyrkivät saamaan tällaisen hyvän "lypsylehmän" kartuttamaan kuntataloutta, ja tämä hanke on sitten Tornion talouden kasvatushanke, jota ei juuri kauemmas Tornion keskustasta voi saada, koska muuten verotulot vaihtaisivat kuntaa.

Nämä voimalayksiköt ovat suunniteltu kaikin puolin suuremmiksi, mitä muiden kuntien voimalat tällä hetkellä ovat. Korkeusvertailuna Tervolan yleisradioaseman masto on 302 m korkea ja kun tuon korkuisia mastoja laitetaan 73kpl tuolle alueelle (lisäksi muut lähikuntien hankkeet ja sähkönsiirtolinjat), niin on siinä älytön torniviidakko siirtolinjoinen rakenteilla. Nyt lähimmät yksiköt (10 MW ja 300 m korkeutta) on sijoitettu asunnoista reilun kilometrin päähän, kun pienemmillekin yksiköille etäisyysuusitus on kilometrejä. Tuollaiset monsterirakennelmat eivät myöskään katoa paikallisen puuston taakse läheskään siihen malliin, kuin etelän korkeiden puiden alueella, jotka tosin jäävät myös lyhyiksi näiden voimalayksiköiden rinnalla. Kun tämän alueen rakennuskantaa on suunniteltu, haettu ja saatu lupia ja rakennettu ei kukaan vaatinut ottamaan huomioon tuulivoimaloista tulevia haittoja. Tästä johtuen asunnossa ei ole suunnittelu- ja/tai rakennusvaiheessa otettu huomioon tuulivoimalahanketta eikä näitä rakennuksia voi mitenkään verrata nykyrakennuksiin eristyksien tai muiden ominaisuuksien suhteen.

Uskon tämän hankkeen mahdollisesti toteutuessaan työllistävän pääasiassa muita, kuin paikkakuntalaisia. Tuulivoimahanke työllistää paikallisia henkilöitä rakennusvaiheen jälkeen mahdollisesti teiden hoidossa, ellei työ mene sitten kilpailutuksessa muualle. Paikan päällä ei tarvita jatkuvaa henkilökuntaa ja voimalan toiminnan tarkkailu tapahtuu ihan muualla.

Huolto- ja korjaushenkilöt tulevat pääasiassa sieltä missä voimalatkin ovat lähtöisin, eli ulkomailta.

Tämän tuulivoimarakentamisen hyötyjät voisivatkin ostaa vaikka 10 km säteellä olevat asunnot ja mökit itselleen ja jättää hallintaoikeuden nykyisille omistajille tai jotain tämän suuntaista.

- Haluaisin perustelun kysymyksille siitä mitä mieltä on tuulivoimasta yleensä, kun kysymys on juuri tietystä hankkeesta ja sen toteutuksesta. En pidä asiallisena kysymyksiä metsien tämänhetkisestä käytöstä, kun odotusarvot ovat kaikilla tulevaisuudessa. Kysely vaikuttaa johdattelevalta, enkä halua, että vastauksiani käytetään perustelemaan juuri tätä hanketta.
- Maanomistajien toimia alueellaan ei pidä rajoittaa, vaan maitaan tulee saada käyttää ilman rajoitteita haluamallaan tavalla, myös mahdollisesti uusin tavoin, jos sellaista haluaa. Kysymys 6 vähän huono, maa- alueeni on hankealueen sisällä, eikä siitä mihinkään suuntaan.
- Kyselystä pitäisi tiedottaa paremmin. Lapin metsät eivät ole oikea paikka tuulivoimalle. Maatalousvaltaisilla alueilla on vaihtoehtoja energiantuotantotavoille.
- Tornio-Tervola-Simo alueella suunnitelmissa 3-4 tuulivoimapuistoa. Alueelle myllyjä tulossa 250-400 kpl kaikkien suunnitelmien toteutuessa. Maa-alueita menossa hukkan 30 - 50000 ha. Onko meillä varaa pilata tämmöisiä metsäalueita sähköntuotannon nimissä? Eikö Kemijoen pilaa- misesta ole opittu mitään?
- Onko tuulivoimalan oltava valkoinen?
- Oikeudenmukainen korvaus jos voimala tulee alueellemme. Tai siirtolin- joista ja teistä normien mukainen vuokra.
- Tornion kaupunki saa tästä hankkeesta runsaasti hyötyä (imago, verot ym.). Mutta mitä saavat asukkaat, jotka jäävät kärsimään haittavaikutuk- sista? Ei maailma pelastu näillä tuulivoimaloilla? Jotenkin hirveä kiire tällä hankkeella.
- Tämä kysely on puolueellinen, sillä ei tässä ole esitetty esim. yhtään ver- rokkikohteita. Paikalliset eivät tajua, mihin asti 300 m tornit näkyvät ja kukaan ei tiedä, miten +70 kpl myllyjä tuottavat yhdessä melusaasteita ja välkkeitä. Alueesta tulee asuinkelvoton. Siinäpä kunnan päättäjien lahja tuleville sukupolville! PS. Myrsky Energia on perustettu 2020, val- tava määrä hakemuksia tuulivoimaloihin vireillä, 5 kpl Tervola/ Tornio- akselilla. En usko että ovat jäämässä hankkeiden "elinajaksi", vaan myy- vät ne kun luvat on saatu... Katsokaa rahoituskuviot kunnolla.
- Se että nämä ei ole mitään puistoja, vaan teollisuusalueita.

- Miksi ei oteta henkilötietoja? Lukeeko esim. ELY nämä palautteet. Ylitor-
nion alueen asukkaita, joita hanke koskee, pitää kuulla paremmin. Tämä
ei ole pelkästään Tornion asia.

